

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32,-, polletno
Din 16,-, četrtletno Din 9,-, ino-
zemstvo Din 64,-.
Poštno-čekovni račun štev. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravljanje: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: Cela stran
Din 2000,-, pol strani Din 1000,-
četrt strani Din 500,-, $\frac{1}{4}$ strani
Din 250,-, $\frac{1}{16}$ strani Din 125,-
Mali oglasi vsaka beseda Din 1,-

Ne dajmo ponemčiti koroških Slovencev!

S Koroškega prihajajo vesti, ki nas napolnjujejo s skrbjo in s strahom z ozirom na usodo tamošnjih Slovencev. Avstrija je prevzela v šentžermenski mirovni pogodbi leta 1920 na se mednarodnopravno zajamčeno dolžnost, da bo dala narodnim manjšinam potrebno zaščito. Med te manjšine spadajo predvsem koroški Slovenci. Svoje obvezne Avstrija doslej ni izpolnila. Dokler je bil v Avstriji demokratičen režim, se ni nobena, ne vladujoča ne opozicionalna stranka spomnila svoje dolžnosti do narodnih manjšin. To velja o krščansko-socialni stranki prav tako, kakor o liberalno-kmetski in marksistično-socialistični stranki. V tem oziru so bile vse stranke enake in enakovredne: prežete nemško-nacionalnega duha.

Ko je zavladal v Avstriji avtoritativni (diktatorski) režim, bi bila izpolnitve državne dolžnosti do koroških Slovencev še lažja. Kakor se je dala od zgoraj ustava ter so se ustvarili razni zakoni, tako bi tudi bil lahko izdan zakon, ki bi n. pr. preosnovašlo šolstvo med Slovenci tako, kakor to zahtevajo mednarodna določila o varstvu narodnih manjšin. Slovenci so upali in čakali. V upanju so jih potrdila zagotovila, katera sta jim dala najvišja državna funkcionarja, prejšnji državni kancler dr. Dollfuss in sedanji kancler dr. Schuschnigg. Upali so in čakali in bili zopet varani.

Mesto obljudljene zaščite njihovih manjšinskih pravic se sedaj obljudlja in pripravlja najhujši nemško-nacionalni napad na najmočnejši brambni zid slovenstva na Koroškem: na slovensko prosvetno organizacijo. Ta napad je pred svetovno javnostjo zakrinkan z novim zakonom o mladinski vzgoji, po katerem pripada ta vzgoja edino-le domovinski fronti in njenim odsekom in pododsekom. Med koroškimi Slovenci se slovenska mladina izobrazuje in vzgaja v izobraževalnih ali prosvetnih društvi, v katerih tvori glavno jedro. Če se bo sedaj domovinska fronta, ki jo na Koroškem prešinja duh najbolj strupenega in zagrizenega nemškega nacionalizma in sovraštva zoper slovenstvo, polastila slovenske mladine, pomenja to neizogibno ponemčenje vse slovenske mladine in obenem razbitje slovenske izobraževalne organizacije. In nasledek tega: smrt koroškega slovenstva.

Bomo-li križemrok gledali, kako se bo tako važen ud slovenskega naravnega telesa, kakor so koroški Slovenci, odsekal

od našega narodnega telesa ter vrgel v grob kot seme, iz katerega bi vzklilo umetno-prisiljeno nemštro po vsej Koroški, ki je pred stoletji bila cela slovenska? Zakaj ne posežemo po orožju, ki ga nam daje zakon vzajemnosti med nemško manjšino v naši državi in slovensko manjšino na Koroškem? Ta zakon se tako le glasi: Ako ne dajo Nemci narodno-manjšinske zaščite Slovencem na Koroškem, tudi Nemci te zaščite v naši državi niso

vredni. Da je to stališče pravilno, dokazuje tudi dopis nekega Nemca iz Slovenije, objavljen nedavno v krščansko-socialnem koroškem glasilu »Kärntner Tagblatt«, v katerem se dopisnik postavlja na stališče vzajemnosti med slovensko manjšino na Koroškem in nemško manjšino v naši državi. Ce se bo torej v resnici izvršil nameravani in napovedani napad na slovensko prosvetno in mladinsko organizacijo na Koroškem, bi mu moral kot logičen, povse upravičen odmev pris nas slediti: razpust vseh nemških prosvetnih in kulturnih organizacij v Jugoslaviji. Vse drugo je samo papirnat protest.

V NAŠI DRŽAVI.

SESTANEK MED PREDSEDNIKOM NAŠE VLADE IN DR. MAČKOM.

Predsednik naše vlade gospod dr. Milan Stojadinovič se je mudil za pravoslavne božične praznike v Švici. Iz inozemstva se je pripeljal v Ljubljano 16. I. V Ljubljani so šefi vlade pričakali predstavniki oblasti z banom dr. M. Natlačenom. Iz Ljubljane se je peljal dr. Stojadinovič z dr. Natlačenom skupno do Krškega, kjer je ban izstopil in predsednik vlade je nadaljeval vožnjo v brzovlaku do Brežic, kamor je prispel ob 11. uri predpoldne. V Brežicah je pozdravil predsednika vlade zagrebški ban dr. V. Ružič. Skupno z banom in s člani svojega spremstva se je odpeljal predsednik vlade v avtomobilu v lovski gradič dr. Mačkovega osebnega prijatelja, zagrebškega industrijalca Deutsch-Maceljskega. Gradič je bil poprej last grofa Attemsa in leži kakih 10 km od Brežic sredi hrastovega gozda in prav blizu banovinske ceste. Predsednik vlade je izstopil na mestu dogovorjenega sestanka ob 12. uri in ga je že pričkal tamkaj dr. Vl. Maček. Razgovor med dr. Stojadinovičem in dr. Mačkom je trajal, vstevši skupno kosilo, štiri ure in je bil končan ob 16. uri. Kmalu po 16. uri se je družba razšla. Predsednik dr. Stojadinovič, njegovo spremstvo in ban dr. Ružič so odpeljali v dveh avtomobilih do Brežic in v Zagreb. Dr. Maček ter poslanec dr. Pernar in Kemfelja pa s svojim avtomobilom preko Klanjca v Zagreb. O poteku rogovora ni sicer ničesar znanega, vendar mu pripisujejo največjo važnost.

SPOMIN NA JNS DIKTATURO.

V Kranju izhajajoči tednik »Gorenjec« objavlja spomine g. župnika v Kranju Matije Škerbeca na dobo JNS-diktature, ki lepo pojasnjujejo in razsvetljujejo JNS moralo. Iz navedenih dejstev se vidi vsa globoka moralna propalost nekaterih pričaščev in zlasti krajevnih voditeljev JNS. Tako poroča g. Škerbec v številki z dne 9. januarja, kako so se nekateri ljudje trudili, da bi ga ujeli v besedi; zato je pridige večkrat napisal in bral na prižnici, v cerkvi pa je dal prepis pridige čitat kakšnemu moškemu, da bi mu bil za pričo, da je v resnici to pridigal, kar je napisal. Tiste dni je bil namreč obsojen g. kapelan Špendal v Naklem radi svoje pridige, čeprav jo je imel napisano. Toda dokazati ni mogel, da je res isto pridigal, kar je imel napisano. Nekateri učitelji so namreč pričali, da je drugače pridigal, kakor je imel napisano. Da je torej g. Škerbec imel dokaz, da je v resnici pridigal to, kar si je napisal, je dal prepis pridige kakšnemu moškemu, ki je bral v cerkvi, kar je g. župnik bral na prižnici. Drug slučaj: H. g. župniku pride g. okrajni glavar, ki mu sporoči, da je proti njemu prišla ovadba, češ, da je lani na državni praznik v svoji pridigi namigaval na to, da naš kralj ni katoliške vere, in da je s tem hotel ustvariti gotovo nerazpoloženje. Na to odgovori g. župnik: »Saj ste vi, g. načelnik, bili sami navzoči pri moji pridigi in morate vedeti, kaj sem pridigal, in ali je bilo kaj takega, kar ni bilo primerno.« G. glavar je z nasmehom odgovoril: »Jaz nisem ničesar našel slabega v vaši pridigi. Moja žena je bila takrat tudi navzoča, pa je potem doma še poudarjala, kako lepo in patriotično ste pridigli.« Tako je g. župnik srečno odletel kazni, ki mu jo je nameril JNS lažnjivi ovaduh. Tiste čase, tako pripominja g. župnik, se je moralno mnogo duhovnikov zagovarjati pred sodiščem in pred policijskimi ob-

lastni radi pridig. Nekateri so bili kaznovani. Če kdo išče pezdirja, lahko v vsaki pridihi kaj najde. Priče se pa vedno lahko dobijo, ki pridigo tako razumejo, kakor je ovaduhom zaželeno. Tretji slučaj: Isti čas je bila vložena ovadba pri okrajnem glavarstvu proti g. župniku zaradi tega, da piše besedo kralj z malo začetno črko in da s tem kaže nerazpoloženje proti kralju. Ko je g. okrajni glavar pokazal ovaditelju »Jutro«, ki tudi piše besedo kralj z malo začetno črko, se je ovaditelj moral zadovoljiti. Če piše »Jutro« besedo kralj z malo začetnico, to gotovo ni protidržavno. Če pa bi »Jutro« ne bilo tako pisalo, bi bilo to veliko protidržavno, separatistično in protidinastično dejanje, če bi drugi tako pisali. Dejstva, ki jih navaja kranjski gosp. župnik in ki smo jih kratko zabeležili, vzbujajo v nas spomine na slična dejstva, ki so se dogajala drugod. Naše poštano slovensko ljudstvo še ni nikdar toliko trpeло vsled laži, natolceanja, ovajanja in nasilnosti kakor v dobi JNS diktature. Ko ugotavljamo te činjenice, obenem tudi izpovedamo drugo dejstvo, ki priča o našem človečanstvu, naši dobrotljivosti in popustljivosti. JNS ovadhi, krivičniki in nasilniki niso dobili tiste kazni, ki so jo zaslужili.

Dr. Maček o mačkovcih. Kako ceni slovenske mačkovce sam njihov najvišji vodja dr. Maček, spričuje njegovo pismo, ki jim ga je poslal. V tem pismu svare dr. Maček pred raznimi spekulanti, ki silijo v stranko, ter pravi: »Imamo že sedaj mnogo znakov, da razni gospodski politiki in političči, komunisti in socialisti, fašisti, bojevniki in že pokopani liberalci vsake vrste poskušajo izkoristiti hrepenenje slovenskega naroda po svobodi in socialni pravici in na ta način pod firmo slovenske kmečko-delavske politike vsiliti svoje vodstvo, ali pa vsaj vpliv, ki je popolnoma tuj slovenski kmečki duši.« Kdo torej sili v prve vodilne vrste slovenskega mačkovstva ali, kakor se samo imenuje, slovenske kmečko-delavske politike? Dr. Maček je te ljudi dobro fotografiral, ko jih je slovenskemu ljudstvu predstavil kot politične spekulante, kot zmes, zbrano iz vseh strank in struj: kot komuniste, socialisti, fašiste, bojevnike in že pokopane liberalce vsake vrste. Iz te obsodbe se vidi, da dr. Maček sam takih ljudi ne mara. Kateri slovenski kmet še bo toliko nespameten, da bo sledil takšnim političnim špekulantom?!

V DRUGIH DRŽAVAH.

Pruski ministrski predsednik generaloberst Göring v Rimu. Pruski ministrski predsednik Göring se je pripeljal s svojo soprogo 13. jan. v Rim. Na kolodvoru so mu priredili svečan sprejem. V imenu italijanske vlade ga je pozdravil zunanjji minister grof Ciano na čelu raznih drugih visokih osebnosti. Na kolodvoru zbrana četa je izkazala Göringu vojaško čast. Göring se hoče osebno v pogovorih z Mussolinijem prepričati, kaj sta si pravzaprav obljudili Anglija in Italija z najnovejšo pogodbo položaja na Sredozemskem morju in na kakem stališču naj vztraja Nemčija za bodoče v vprašanju španske državljske vojne.

Razvoj dogodkov v španski državljanški vojni. Od našega zadnjega poročila o

razvoju španske državljske vojne je treba beležiti naslednje nove dogodke: Nemška bojna ladja »Königsberg« je preplena zaplenjeno rdečo ladjo »Aragon« načionalističnim oblastem v luki Cadix, kjer so jo raztovorili. Posadka in potniki omenjene zajete ladje in rdečega parnika »Marta Junquera« so bili izpuščeni. Posadko z ladje »Marta Junquera« je nemška križarka »Königsberg« izkrca 11. I. na španski severni obali. Moštvo »Aragona« je 12. I. nemška oklopničica »Admiral grof Spee« oddala na suho pred mestom Malaga, ki je v rokah rdečih. — Bojne ladje nacijonalnega generala Franca so bombardirale mesto Valencija, kjer ima rdeča vlada svoj sedež. — Čete generala Franca so zasedle po krvavih bojih Estopono in so zaplenile velike množine vojnega materiala. — Za rdečo vlado so izvezžbali novi mednarodni bataljon, ki šteje 4200 mož in je v njem: 1800 Francov, 900 Belgijcev, 400 Poljakov, 250 Italijanov in preostanek tvorijo razne druge narodnosti. Bataljonu poveljujejo ruski oficirji in 3 politični komisarji, med temi

dva Italijana in en Poljak. Med poveljniki kom madridskih obrambnih čet in med komandantom mednarodnih miličnikov v Španiji generalom Kleberjem je izbruhnili preprič, ki je zavzel tak obseg, da se je rdeči ministrski predsednik kot sedanjem vojnemu ministeru v letalu podal iz Valencije v Madrid, da bi posredoval. Kleberju hočejo dati poveljstvo nad severnim in severozapadnim odsekom madridske bojne črte. General Kleber s tem ni bil zadovoljen in se je pritožil pri ruskem generalu Corevu.

Sovjetska Rusija prednjači pred velesilami s krediti za oboroževanje. V Moskvi je pričel 12. jan. posvetovanje osrednji izvršilni odbor sovjetrov. Ljudski komesar za finance Grinko je razgrnil ob tej prilikli ruski državni proračun. Lanski proračun je znašal 79 milijard rubljev in ta številka se mora pri novem proračunu z ozirom na potrebe oborožitve znatno zvišati. Proračun za 1. 1937 znaša 97.782 milijard rubljev, in od te vsote odpade na rdečo armado 20 milijard. Ta svota znaša v naši valuti 200 milijard Din ali 20 letnih proračunov Jugoslavije.

Veličasten shod JRZ v Ljubljani.

Po osmih letih je doživel naša bela Ljubljana zadnjo nedeljo prvi javen manifestacijski shod JRZ. Ljudske množice so napolnile veliko dvorano in stranske prostore hotela Union in še zunaj je ostalo tisoče mož ter fantov, ki so iz zvočnikov poslušali izvajanja govornikov. Veličastno zborovanje je priredila ljubljanska JRZ in ga je otvoril ljubljanski župan g. dr. Adlešič. Prečital je navdušeno sprejetje udanostne brzjavke: kralju, knezu namestniku Pavlu in predsedniku vlade.

Dr. Adlešič je podelil besedo ministru g. dr. M. Kreku, ki je govoril o notrajanem in zunanjem političnem položaju in napovedal skorajšnje volitve v mestne občine. Za dr. Krekom je povzel besedo senator Fr. Smodej in se je zavzemal za demokracijo, ki se mora izvajati ne samo na političnem, ampak tudi na gospodarskem in socialnem polju. Uradništvo ne sme biti nasprotnik in tlačitelj ljudstva. Tisto uradništvo, ki ni z ljudstvom, je — protidržavno. Zlasti je še precejšen del učiteljstva, ki ni našel poti do ljudstva.

Ljubljanski župan g. dr. Adlešič je govoril o ljubljanskem gospodarstvu, ki je bilo podobno pod prejšnjim vodstvom — hlevu polnemu gnoja. Ljubljana je v celi Jugoslaviji najbolj zadolženo mesto.

Vsak, ki se v Ljubljani rodil, prinese na svet breme preko 2000 Din dolga. Prejšnji gospodarji so v Ljubljani tako »gospodarili«, da so kupovali stare avtobuse in napravili milijonske dolbove, katere mora sedaj nositi tramvaj.

Pri pogrebnem zavodu so napisali pogrebe, katerih ni bilo. Iz sredstev za siromake so dajali denar za politične prireditve JNS in za gotova društva. O teh zadevah bo govorilo sodišče.

Med govorom senatorja Smodeja se je pojavit v dvorani notrajni minister g. dr. Anton Korošec v spremstvu bana dr. M. Natlačena.

Ljudstvo ga je pozdravilo z viharnimi manifestacijami.

Po govoru ljubljanskega župana je spregovoril g. dr. Korošec, ki je med drugim povdari, da smo bili dolgo odstranjeni od državnega krmila. V naši odsotnosti je v javnem življenju zavladala mržnja in nenaklonjenost ne samo proti Hrvatom, ampak proti vsakemu narodnemu pokretu. Ravnopravnosti ni bilo, vse je bilo razdrto. Predno smo začeli delati za sporazum, smo morali ustvariti ugodno ozračje za mir med narodi. Ustvarili smo orodje za to v JRZ. Zdaj smo začeli delati za sporazum. Ta sporazum je malo dete, ki dela svoje prve krokake v svet. Voditi ga mora nežna roka. Tako dete se ne sme preveč vlačiti sem in tja. Radi tega tudi ni dobro, preveč govoriti o sporazumu. Prvi korak je uspešno storjen. Kot smo že čitali v časopisih, sta obadva obraza (dr. Stojadinovič in dr. Maček) prišla zadovoljna v Zagreb.

Kakor v tej stvari, imejte tudi v drugih zaupanje v vlado in potrežljivost.

Marsikaj je vlada že storila, pa še je dosti dela. Imamo trdno voljo in vročo željo, da pravilno rešimo vsa tozadevna vprašanja, ki ležijo na ramah ljudstva in ga tarejo.

Kar se tiče govoric o nestalnosti vlade, ni za to nobenega vzroka in tudi taisti, ki o tem govorijo, dobro vedo, da teh vzrokov ni. Mi nismo več majhna, ampak velika vsedržavna stranka. Če Bog da, bomo še vladali in izpolnili to, kar smo obljubili in kar narod želi od nas.

Na zborovanju je bila sprejeta resolucija z 12 zahtevami.

Veličastno zborovanje je bilo končano s himno slovenskih fantov in s pesmijo »Hej Slovani«, ki jo je zasvirala godba.

Nalivna pereša

od Din 6.— višje, v Cirilovih prodajalnah Maribor in Ptuj.

Škofovská konferenca. V Zagrebu je bila od 8. do 14. januarja konferenca jugoslovanských škofov, ktorí jeli predsedoval zagrebský nadškof dr. Anton Bauer. Škof je so z vso resnobo in natačnostjo razpravljali o razmerah, ktorí v nich živi katolička cerkev. Ugotovili so, da se v številnih šolských knjigah izpodokopavajo temelji katoličke vere in morale; da se je javna nemoralia v letnem času na obalah našega morja in naših rek razšírila tak, da so po pravici v skrbeh vsi priatelji našega naroda. V vsaki škofiji naj se izvaja Katolička akcija po glavnih smernicah sv. Očeta in po posebných škofijských pravilnikach. Ker je mnogo našega narodného života raztreseného po razních delih sveta, ktorí jim preti velika nevarnosť, osobito če nimajo lastních duhovníkov, bodo katolički škofje storili vše potrebovo, da jim pomagajú z organizovaním dušného pastirstva, ktoré bo razumelo njih jezik. Našemu rojaku Nikoli Taveliču, mučeniku za svete kraje v Palestini, v čast je zgrajen oltár v češkej cerkvi v Jeruzaleme. Za svečanost posvetitve tega oltára se bo pod vodstvom odbora Društva sv. Jeronima priredilo romane v sveto deželo. Katolički verníci, ktorí imajú možnosť, naj si ogledajú razstavu katoličkeho tiska v Vatikane. Vsi naj se navdušijo za katolički tisk, zlasti za dnevní katolički tisk. Ker je gmotno stanje katoličkeho duhovstva izredno težko, bodo škofje delali na to, da se duhovníkom zagotovi dobrostna eksistence. Jugoslovanskí škofje so vsestransko prečuli raznovrstno delavnosť komunističnej propagandy v naši države in strašno nevarnosť, ktorú preti od tej propagandy veri in omiki. Izdali so posebno pastirske pismo proti komunistom, ktoré bolo prečítané po katoličkých cerkvach.

Grozote v Španijskej. Francúzsky list »Croix du Midi« je že večkrát objavil stvarne podatky o grozotach, ktoré jih uprizierajú boljševíci v Španijskej. Nedavno je ta list poročal, da so španijski komunisti in anarchisti zažgali, razdejali in oplenili 20.000 cerkv, kapelic, samostanov, cerkvených poslopí, zavodov, šol, bolnišnic, sirotišnic itd. Nemogoče pa je dognati število ubitých duhovníkov, redovníkov in redovníčiek. To je mogoče samo v tistih pokrajínach, ktoré so prej biele v oblasti komunistov, pa so jih potom zasedle nacionalistické čete. Neka vsega zaupanja vredna osoba, ktorá je bola v Barcelone, pa je od tamkaj pobejná v letalu, pripoveduje, da je bilo v sami Barcelone in v blíznej in dalnej okolici poklanianých 1400 duhovníkov in redovníkov. Ker se je mnogim duhovníkom posrečilo, da so pravočasno pobegnili, ale pa se skrili, porabili a boljševíci raznalažnili a podla sredstva, da bi jich ugrabieli. Eno teh podliah sredstiev je to: boljševíci pošlejú mlade deklíce v hišu, o kateri sumijo, da se v nej skriva káto duhovník. Te deklíce se delajo verne in pobožne in kažejo veľkú žalost nad preganjanjem cerkve in duhovníkov. Obžalujejo, da zdaj ni veľký duhovník, ktorí bi tolažili umirajočemu ter jemu delili sv. zakramente. V tej in tej hiši, tako tarnajo vše-

v solzah pokvarjene mlade lažnjivky, je bolník, ktorí sa sŕčno želi duhovníka, in také sa včasih zgodi, da pride káto duhovník z varného skrivališča, gre z deklíciemi, ktorí ga peljejo ne k umirajočemu bolníku, marveč k satansko hudochníkom boljševíkom, ktorí ga kratkomalo ubijejo. Na duhovníke, ktorí sa skrivajú po gozdih, naščuvajú dresirane pse káto na zverjad. Poľ duhovníkov lovijo in ubijajú tudi tiste posvetnjake, o katerih vedo, da so praktiční katoličani. To so grozote, ktoré jim je težko najti para v svetovnej zgodovine. O tých grozovitých zločinov ne poročajú listi, ktorí simpatizirajú z ľudskou frontou: to so marksističní in liberalní listi. Tudi slovenski gospodskí in kmečki liberalní listi podpirajú marksistov a komunistov s polným molkom o španských grozotach.

Kogar Bog pokliče. Na Anglešku je nedavno umrel katolički duhovník in pišateľ Barnes. Rojen je bol v anglikánskej (protestantovskej) veri. Izbral sa je vojenský poklic ter postal oficier. Pa ni v tem stanu našel sreču. Tudi s protestantovskou verou ni bil zadovoljen. Resni štúdij ga je preveril, da je katolička vera edino prava verá. Zato je prestopil v katolicizem. In še več. Šel je v bogoslovie, zamenil sabbatiku s križom ter našel sreču. Postal je katolički duhovník že za časa pápeža Leona XIII., ktorí je umrel v roku 1903. Kot katolički duhovník je vneto deloval ter branil veru z besedo in peresom. — V Belgii je vstopila v samostan gospa kraljevega rodu. To je sestra umrleho belgijského kráľa Alberta, vdova vojvode Hohenzollern-Sigmaringen. Svet ji je bil na razpolago s svojo lepotou in užívaniem, ktorá ga nudi tistim, ktorí mu služia. Pa rájšie Bogu služi na način, ktorý vodi k kráľovskej populnosti. V samostanu ne bodo jemali oziru na njen kraljevský rod. Živila bo káto redovníca socialno najnižšej rodu. Izpolňovať bo moralá natanko vša redovníca na pravila, káto najmanžša njených tovarišov. Pa je sledila božiemu klicu.

Križi na poljsko-ruskej meji. Poljska je sosedka Ruskej. Ruski vojaci, poslaní od ruských boljševíkov, so ťa roka 1920 prekoračili poljsko-ruské državno mejo, hoci podjarmili Poljsko ter jo pretvorili v sovjetsko pokrajino. Poljaci so jih premagali ter pognali preko meje. Poljaci pa so si v svesti, da se to, káto je zgodilo v roku 1920, lahko zonet ponovi. Tega se zavedajo verní katolički Poljaci in zato postavljajo križe in kapelice na svoji državnej meji proti Ruskej. S tem Poljaci izpovedujejo, da se hočejo boriti za Boga in z njegovo pomocou proti boljševizmu brezboštvu. Zmagol nad boljševíkmi v roku 1920 pripisujejo očividnú božiu pomoc, ktorú júm izprosila Marija, kraljica Poljske. Na poljsko-ruské meji postavljeni križe in kapelice so dokaz zaupanja in pripravenosti poljského naroda, da hoče z vsemi močmi obraniti svoje verske svetinie in svoju državno neodvisnosť. Za boljševíkov v Ruskej pa so memento, ktoré jich kliče k spreobrnitvi.

Dom duhovních vaj pri Sv. Jožefu nad Celjem. Tridne tečaj duhovních vaj za dekleta bo od pondeljka 1. februara do 5. februara, od sobote 13. do 17. marca. Začetek vsakikrat ob 6. uri zvečer prvega imenovanega dne.

Oglas je registr. pod S. Št. 1583 od 5. XII. 1936.

Duhovne vaje za fante v Domu presv. Srca v Mariboru, Levstikova 20; od 30. I. do 3. II.; od 20. do 24. februara. Celotna vzdrževalnina znača 50 Din. Začetek je prvega dne ob sedmači zvečer, sklep zadnjega zjutraj. Vsak udeleženc se mora vsaj tri dni pred tečajem priglasiti. — Predstojništvo. — Te duhovne vaje pripravljajo tudi Prosvetna zveza v Mariboru.

Kaj je treba sedaj storiti pri likvidaciji kmečkih dolgov?

Za vsakega kmata, ktorý ga posojilnica ali drug denarni zavod izroči Priv. agrárni banki, ktorá prevzame vše dolgove kmeter, mora priložiti potrdilo, ktoré je res kmata. To potrdilo izda občina na posebnem obrazcu in ga mora však dolžnik prinести posojilnici. Ktorý tega ne stori, se pozneje ne more pritožovať, češ, ktorý jeho dolg ni bil zmanjšan. Ktorý je dolžan več denarnim zavodom, mora poiskati več potrdil, odnosno prepisov. Za to potrdilo občina ne sme zahtevati nikake takse ani pristojbine. Sedaj je mnogo takih, ktorí hočejo postati kmety, ktorí bi se jim znižali dolg. Toda župan mora z lastnorocnim podpisom potrdiť, ktoré je res, kar napiše. Ne more torej podpišať lažnega potrdila, da je komu glavni poklic kmetystvo, če to ni res. S takimi napačnimi potrdili se dela škoda posojilnicam, in to se ne sme zgoditi. Lažnjava potrdila torej niso v čast županom, predvidene so tudi ostre kazni.

Uredba z dne 26. septembra 1936 o likvidácii kmečkých dolgov je prisilna. Denarni zavodi morajo izročiť Priv. agrárni banki vsakego dolžnika, ktorý ga smatrajo za kmata. Niso pa seveda dolžni preiskovati, kdo je kmata. Če o kom ne vedo natančno, nájde gova dolžnosť, da se oglasi in prinese potrdilo. Stori pa naj to takoj, da ne bo prepozna. Kar se tiče odplačevanja dolga, bodo morali kmety plačovať svoj dolg Priv. agrárni banki v 12 letnih obrokoch. Po uredbi je prvi obrok zapadel v 1. novembra 1936. Noben kmata pa takrat ni vedel, koliko mora plačať, ktorý ni dobil obračuna. Predno pa se komu obračuni, se od njega tudi ne more nič zahtevať. Za obračun so predpisane posebne tiskoviny, ktoré so jih denarni zavodi prejeli šele te dni. Sedaj bodo delali obračune, in ktorí bodo obračuni narejeni, bodo denarni zavodi kmety-dolžníkovi pozvali, da plačajú prvi obrok. Ker je Priv. agrárni banka pozvala po časopisu dolžníkovi, da plačajú

prvi obrok, naj tisti, ki ve, da je dolžan in res kmet, nekaj plača na račun; ko dobi obračun, bo poslal še ostalo. Obroki se torej ne plačajo posojilnicam, marveč Priv. agr. banki (podružnica v Ljubljani), in sicer po čekovnem računu 10.250.

Kmetu, ki se mu je dolg znižal za 50% in ki je sicer redno plačal vse obresti, bo izračunan obrok tako-le: Dolg se razpolovi. Od ostale polovice pa plača od 100

dinarjev 10 dinarjev in 60 par. V tem so računane 4½% obresti, drugo pa gre na odplačilo. Tistim, ki so dolžni nad 25.000 Din se dolg sam po sebi ne zniža, ampak morajo prosliti za znižbo na sodišču. Taki morajo letos plačati prvi obrok od celega dolga in ne od znižanega. Če jim bo sodišče dolg znižalo, jim bo to šteto prihodnje leto v dobro in bodo torej drugič toliko manj plačali.

NOVICE

Osebne vesti.

Duhovniške vesti. Imenovan je za učitelja petja in glasbe v kn. šk. dijaškem semenišču v Mariboru g. Gregor Zafošnik, prefekt istotam. — Postavljen je za prefekta na istem zavodu g. Alojz Kozar, semeniški duhovnik v Mariboru. — Nastavljena sta bila gg: Ivan Černoga, provizor v Dravogradu, za kaplana pri Sv. Marjeti niže Ptuja, in Jožef Mlakar, bivši župnik v Štefanju, zagrebška nadškofija, za kaplana v Vidmu ob Savi. — Prestavljeni so bili gg. kaplani: Ivan Camplin od Sv. Jurija v Prekmurju v Maribor, stolna župnija; Alojz Gabor od Sv. Marjeti niže Ptuja k Sv. Juriju v Prekmurju; M. Ledinek, II. kaplan v Ljutomeru, za I. kaplana istota, in Franc Pečar iz Vidma ob Savi v Ljutomer za II. kaplana.

Nesreča.

Obleka se ji je vžgala na telesu. V Mariboru na Slomškovem trgu se je zgodila izredna nesreča v trgovini predtiskarije M. Temerl. Pri Temerlovem je uslužbena 22 letna Marija Kuralt iz Studencev. Zjutraj je prišla v trgovino in zakurila. Naenkrat so bušnili plameni iz peči in Kuraltovi se je vnela obleka. Zbežala je na trg in vpila na pomoč. K sreči jo je hitro opazil krojaški vajenec, ki je stekel po vodo, z njo polil Kuraltovo in preprečil mrtonosne opeklne. Opečeno so prepereli reševalci v bolnico.

V vrele vode je padla 2 letna Marija, posestnikova hčerkica iz Šmartnega pod Šmarino goro. Po celem truplu nevarno opečenega otroka so spravili v ljubljansko bolnico.

Strašna smrt otroka. V hiši posestnika Antona Omuleca v Peščenem vrhu pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah se je zgodila zadnjo sredo popoldne huda nesreča. Mož in žena sta imela opravke zunaj hiše, po kateri sta se kotala 5 letni Franček in 4 letna Lizika. Otroka sta si dala opravka tudi v kuhinji pri štedilniku. Fantek je potegnil s podkurjenega štedilnika lonec vrele vode, ki se je izlil na spodaj igrajčo se sestrico. Deklinica je dobila tako hude opeklne, da jim je kljub zdravniški pomoči podlegla.

Smrtna nesreča starega moža. 70 letni Ignac Trček iz občine Trata pri Škofji Loki se je vračal zvečer proti domu. Ko je šel preko brvi čez »Potoško grabo« pri Todrežu, je padel z brvi v vodo in si ni mogel pomagati kljub temu, da je bila zelo nizka. Stari revež je najprej utonil in potem še zmrznil.

Razne požarne nesreče. V Kovačji vasi pri Slovenskih Bistrici je zgodaj zjutraj uničil

ogenj novo gospodarsko poslopje posestniku Maksu Kolarju, ki je oškodovan za 30.000 Din. — V Dornavi pod Ptujem so zgorela iz nepojasnjonega vzroka vsa gospodarska poslopja posestniku Martinu Šegulju. Komaj so oteli živino. Gasilcem je uspelo, da so požar omejili. — V Šikolah v občini Cirkovce na Dravskem polju je začelo iz neznanega vzroka goreti na škednju posestnika Vincenca Kušarja. Ogenj se je raztegnil z neugnano naglico na vsa gospodarska poslopja. Zgorelo je tudi 30.000 kg sena. Domači gasilci so preprečili še večjo požarno nesrečo. Škoda znaša 40.000 Din. — V Ljubljani v Lingerjevi ulici se je ob četrt na drugo uro popoldne pojavit požar v Česnikovi manufakturi trgovini. Tleti in goreti so začele prodajalne mize in tla radi velike in preveč zakurjene železne peči na sredi prodajalne. Iz trgovskih prostorov valeči sedim je opazila sosedna trgovka in obvestila gasilstvo. Gasilci so trgovino, ki je bila zaprta radi opoldanskega odmora, nasilno odprli in udušili ogenj, ki je napravil več deset tisoč Din škode na opremi in blagu. Škoda je krita z zavarovalnino. — V Župetincih je pogorela 22.000 Din vredna domačija posestniku Francu Zelenko.

Razne novice.

Vse cenjene naročnike, ki še niso vsaj deloma poravnali naročnino za tekoče leto prosimo, da isto kmalu storijo, ker drugače bomo primorani jim ustaviti list. Ponovno opozarjamо cenjene naročnike, da so v slučaju požara zavarovani samo tisti, ki poravnajo celoletno naročnino še tekom januarja. »Slovenski Gospodar« stane za celo leto Din 32.—, za pol leta Din 16.— in za četrt leta Din 9.—

»Kmetski list« (13. januarja) izraža mnenje, da brezverskih časopisov pri nas ni. Če smatra sebe in sebi enake liste za »verske«, »krščanske« liste, potem ni pri nas brezverskih listov. Ker pa obenem maha proti katoliškim listom, jasno kaže, da ni katoliški list. O slabem časopisu kot pleveli izjavlja, da ga je težko zatreći. Pozivamo vse resnične katoličane med našim ljudstvom, da iztrebijo iz svoje sredine vsako plevel slabega časopisa.

Na podlagi pomilostitve izpuščeni kaznjenci. Na podlagi novoletne amnestije ali pomilostitve je bilo izpuščenih iz mariborske kaznilnice 43 kaznjencev, ki so bili odpeljani v pristojne občine. Amnestija je pretvorila na smrt obsojenemu roparskemu morilcu Govediču smrtno kaznen v dosmrtno ječo.

154 kaznjencev je osvobodila novoletna pomilostitve iz jetnišnice mariborskogorokrožnega sodišča. V jetnišnici so ostali samo oni, ki so v preiskavi in tihotapci.

Najdeni rimske zlatniki. V Grajeni pri Vurbergu je zadel neki kmet pred nedavnim na njivi pri oranju na rimske zlatnike s podbo cesarja Valentinijana (364 do 375). Dva od teh zlatnikov je kupil mariborski muzej, nekaj muzej v Ptuju, drugi pa so prešli v zasebno last.

Kmetijski tečaji v ptujskem okraju. Okrajni kmetijski odbor v Ptaju priredi dvodnevne kmetijske tečaje v Svetinjah in v Markovcih, in sicer v Svetinjah dne 27. in 28. januarja, v Markovcih pa dne 3. in 4. februarja. Na tečajih se bo predaval in tudi praktično razkazovala najvažnejša tvarina iz vseh kmetijskih panog: živiloreja, poljedelstvo, travništvo, sadjarstvo, zadružništvo, vinogradništvo, vnovčevanje in drugo. Ker so poučni tečaji potrebni za povzdrogo kmečkega gospodarstva, se priporoča obilen obisk gospodarjem in gospodnjam, kot tudi odrasli mladini.

Kako redim angorske zajce? Zelo praktična knjiga s slikami po 6 Din. Naročite v Tiskarni sv. Cirila.

Obžalovanja vredni slučaji.

V splošnem pretepu ubit. V krčmi Širnik v Otiškem vrhu v župniji Sv. Peter na Kronske gori so imeli veselico, na kateri so fantje preveč pili. Okoli tretje ure zjutraj je došlo med pijano fantovsko družbo do splošnega pretepa. Mladi Roman Levinger iz Goriškega vrha je prišel ob času ravsa v gostilno po svojega starejšega brata, da bi ga odvedel dmov. Rajmund Jajc je pograbil steklenico od sodavice, jo vrgel in je slučajno zadel čisto nedolžnega Romana v sence in se je zadeti zgrudil mrtev. Razljeni pretepači so celo mrtvega Romana teptali z nogami ter ga suvali. Truplo ubitega so sodno raztesili v Otiškem vrhu, odkoder so ga prepeljali na dom in so pokopali žrtev fantovske podivjanosti na pokopališču v Dražogradu.

Koliko koles je bilo v minulem letu — ukradenih v Mariboru? Štatistika mariborske policije ugotavlja, da je bilo lansko leto v območju mesta ukradenih 716 koles.

Po 6 mesecih odkrit zločin. Katarina Leban, služkinja in šivilja, italijanska državljanka s Tolmina, je julija 1. 1936 v porodišnici v Mariboru darovala življenje otroku ženskega spola. Dne 9. julija je zapustila z otrokom porodnišnico in tavala po mestu do večera. Sklenila je, da pojde v Dravo z otročičem vred. Med dravsko brvjo in glavnim mostom je šla na levem bregu v reko. Ko ji je Drava segala do pasu, je otročička odnesla voda, Lebanova pa se je kesala in zbežala na suho. Zločin detomora je bil 14. jan. javljen orožnikom na Teznu, ki so nečloveško mater predali v zapore okrožnega sodišča. Ženska je stara 30 let in je bolj šibke postave. Skrajna je tajila, pozneje je vse priznala z izgovorom, da nima sredstev za življenje in ni znala, kako bi se prebila z otročičem skozi življenje.

5000 Din ukradel in jih zapravil. Mariborska policija je zaprla brezposelnega stekla skega pomočnika Ivana Mačka s Pilštajna. V Vrbju pri Žalcu je ukradel pred 14 dnevi 5000 Din. Ko je bil aretiran, so našli pri njem 75 Din, ostalo pa je bil zafučkal.

Razprava proti šentiljskemu morilcu. Čitateljem je še v živem spominu roparski

umor šentiljskega pismenoščišča Ludvika Žunka. Zločin je zaregil 18. nov. l. Karl Adler, katerega bo sodil mariborski veliki senat proti koncu tega meseca, ker je preiskava zaključena in je tudi državno pravdništvo končalo obtožnico.

Okradena hlapca in krošnjar. Neznan uzmovič je odnesel iz shrambe pri mesarju Vlahoviču pri glavnem kolodvoru v Mariboru obleko dvema hlapcema in enemu krošnjaru. Antona Weissa je oškodoval za 940 Din, Alojza Satlerja za 800 Din in krošnjarja Mateja Dukariča za 100 Din.

Nad vinačarije so se spravili. Po okolici Gornje Radgona se klati vlomljska tolpa, ki je vzela na muho viničarije. V Kočkem vrhu je bilo vlomljeno v viničarijo posestnice Marije Jerič iz Kraljevcev. Dolgorstneži so odnesli iz kleti 701 vina in iz stanovanjske sobe zastore z oken in razne druge predmete. Banda je priredila v viničariji pravo popivanje in je konečno izlila preostanek vina v škaf z apnom, da je postal neužitno. Od tam so se podali lopovi k sosedu Antonu Kocuvan in so mu ukradli iz kleti 50 l vina ter 40 l žganja. — V Peščenem vrhu so izpili gotovo isti storilci v viničariji Jurja Torn nekaj litrov vina in so vzeli seboj vrečo ovsa. Konečno je še izmaksnila tatinska družba iz vinačarije posestnika I. Matajca 26 l žganja in je zginila z obilnim plenom v noč.

Ugotovitev osebnosti deklina, ki se je vrgla pod kamniški vlak. Zadnjič smo poročali, da se je vrgla na Ježici pri Ljubljani pod kamniški vlak neznanka. Gre za 17 letno Slavko Košiček iz Trnovega, ki si je vzela življenga iz nepojasnjene vzroka.

Roparska napada. V bližnji okolici G. Radgona sta se zgodila zadnje dni dva roparska napada. Ko se je vračal mizarški mojster Ivan Zemljič iz Pregrade pri Gornji Radgoni pozno zvečer na kolesu proti domu, sta se zakadila vanj ne daleč od hiše posestnika Antona Sukiča našljena neznanca in sta mu iztrgala listnico

s 1400 Din, katere je prejel istega dne za svoje izdelke. Tolovaja sta vrgla Zemljičev kolo v Muro in zginila v temno noč. — V isti noči se je pojavila cela tolovajska družba pri krčmi Ivana Kukovca v Lomanošah. Neznanici so skušali skozi okno udreti v pritličje. Ropot je čul že dalje časa bolani gostilničar. Poklical je hčerko in ta sosedje, pred katerimi so pobegnili vlomilci.

Napaden je bil zvečer v kolodvorskem drevoredu v Ptaju od štirih neznanec hlapca Vincenc Štrafela. Eden od napadalcev ga je zabodel v desno roko. Štrafela se zdravi v ptujski bolnici.

Mesarski pomočnik ustrelil sebe in poročeno žensko. Ne daleč od mesta Čak-

V tem času blagoslavljajo pravoslavna cerkev reke v Romuniji na ta način, da potopijo v vodo blagoslovjen križ. V Bukarešti je vrgel romunski kralj Karol križ v reko Dimbovita. Slika nam predstavlja, kako dvignejo romunski kmetje križ iz dna reke in ga poljubljajo.

vec v gozdu so našli v mlaki krvi in še malo živega 23letnega mesarskega pomočnika Dragotina Markovič iz Ljubljane, ki je bil v zadnjem času zaposlen v Čakovcu. Poleg njega je ležala ustreljena z dvema kroglama ženska. Poklicani zdravnik je ugotovil, da je Markovič še živ in so ga prepeljali v čakovško bolnico, ženska pa mrtv. V ustreljeni so prepoznali 33letno Elizabeto Zadravec, ženo ključavnice Stefana Zadravec. Omenjena je vzdrževala nedovoljeno razmerje z Markovičem, njen mož ni hotel ničesar slišati o ločitvi zakona in radi tega sta si izbrala zaljubljenca prostovoljno smrt.

Žaloigra na gostiji. V Belici pri Čakovcu so obhajali te dni imenitno gostijo v hiši bogatega kmeta Bakse. Med časom ko so se mudili gosti v cerkvi, se je zgodila doma huda nesreča. 17 letni Martin Baksa je doma v povzdigo dneva streljal iz samokresa. Njegov 17 letni bratranec Stefan Baksa je tudi hotel streljati in ker mu ni dal Martin radevolje revolverja, sta se začela fanta zanj boriti ter se je Martin izmikal z orožjem v višini Stefanove glave in pris. Naenkrat je odjeknil strel in Stefan se je zgrudil mrtev s prestreljenim srcem. Gostija se je takoj spremeniла v splošno žalost.

Izpred sodišča.

Radi vloma eno leto ječe. V noči na 18. sept. l. l. je bilo vlomljeno na Košakih pri Mariboru v trgovino Jožeta Puncer. Zginilo je bilo blaga za 17.000 Din. Žandarji iz Murskega Središča so izsledili kose pri Puncerju ukradenega blaga pri 33letnem delavcu Francu Kamenarju v Merhatovcih, ki je bil v Mariboru 15. jan. obsojen na 1 leto ječe.

Vse vrste štampiljk

za urade, trgovce, obrtnike in privatnike naročajte v Cirilovih knjigarnah Maribor in Ptuj.

»Mojster Gašpar,« je rekel grofov jagar, »dejali bi, da bi bilo vredno pogledati, kaj nosita ta dva na hrbitu.«

»Res, tema pa ne bi zaupal,« je odgovoril možic, »moški je tak, da ga ne bi hotel na samem kje srečati.«

»Ali naj stopim za njima, da ju malo pretiljem?«

»Za božjo voljo: nikar! Take vrste ljudje so ti vsega kos. Menda te ne miče, da bi te z nožem med rebra; mene že ne.«

»Paaa, takih krot se ne bojim.«

»Kar pusti jih! Kjer te ne srbi, se ne krempiji! Po krihem ju pa tudi ne smeva soditi.«

Videti je bilo, da bi se bil Anza najrajši obrnil in udaril čez ona dva; vendar pa je poslušal Gašparja.

Ko sta prišla v Rute, sta se ustavila v gostilni. Poprašala sta za onima potepuhoma, če so ju kaj videli, pa nihče ni kaj vedel.

Izza Rut je zavila pot v gozd in vodila eno uro po lesu. Ker je dež prenehal, je Gašpar zaprl svojo košato streho; moral pa jo je kmalu spet odpreti, ker je z dreves močno kapljalo. Anza je menda šele zdaj opazil, kako težko možič nosi.

»Mojster Gašpar,« je rekel, »daj, bom jaz nesel; si boš malo počil!« V tem je že prijel za jermen in za obilni sveženj dežnikov.

»Nak, za nič ne!« se je možek branil. »Še svoj živi dan si nisem najel koga, da bi mi nosil. Slab

Grofov jagar.

Povest iz domačih hribov.

Zdaj sta nekaj časa korakala molče. Ko sta prišla mimo Gorenč, je Gašpar zopet zapel:

»Včeraj je lilo, danes še bolj,
jutri bo spet koj, pojutri še bolj.
Pa en rajniš al' dva
vsak za streho rad da,
vsak za streho rad da,
ko je Gašparjeva.«

Čeprav je tako vabljivo pel, tudi tu ni nič prodal, še celo kregali so se ljudje:

»Ti presneti coprnik; dež nam delaš, da bi več skupil!«

»Coprnik« pa se je od srca smejal.

Blizu Rut sta Gašpar in Anza srečala moškega in žensko, ki sta bila prav sumljiva na pogled. Oblečena sta bila nemarno; plaho sta se ozirala in hitela, kakor da se jima zelo mudi. Gašparja in Anzana sta se na daleč izognila, moški si je pokril obraz s kapuco, ženska pa z ruto.

»Dobro jutro!« je pozdravil Gašpar. »Kam pa, kam tako hitro?«

»Tja, odkoder terci pridejo,« je zabrundal potepuh in začel še bolj na dolgo korakati, tako da ga je ženska komaj dohajala.

ljivec». Začetek točno ob treh popoldne. K pravobilni udeležbi vabi odbor.

Sv. Jurij ob juž. žel. Dramat. odsek Prosvet. društva ponovi v nedeljo 24. januarja v dvorani Kat. doma ob 15. uri igro »Logarjeva sinova« in dve simbolični sliki s petjem »Ave Maria« in »Sveta noč«. Ker je igra zelo lepa in tudi obe slike, pridite v obilnem številu. Ne bo vam žal!

Gornjigrad. Naše katoliško prosvetno društvo je priredilo 9. in 10. januarja prav lepo narodno igro »V goliških plazovih« (Izpod Golice). Igra je prav lepo uspela. Tudi igralci so se dobro odrezali. Obisk je bil jako zadovoljiv obiskrat, posebno v nedeljo. Polnoštevilno so se udeležili tudi naši sosedji Ksaverjanci in Bočani.

Se prav vsem lepo zahvalimo! Vabimo pa Vas še za drugič. Na programu imamo zopet lepo igro. Kdaj bo, pa Vam še ne povemo, ker še sam ne vem. Prav vneta in marljiva delavka pri našem društvu je uradnica gdč. Vrabičeva, ki je bila tudi ob času prejšnjega režima vedno na naši strani. Zato se ji tudi lepo zahvaljujemo, kakor tudi našemu požrtvovalnemu režiserju g. Jamniku lepa hvala! — Poživil se je tudi pri nas fantovski odsek. Imeli bomo redna predavanja vsake 14 dni. Obravnavaše se bodo same važne stvari. Fantje, kateri še niste zbrane, pridružite se nam, da bo lepša četa. Nobenemu ne bo žal! Drugič pa še bomo več povedali. Bog živi!

leč. Na domu so mu pevci zapeli »Oh kak grenek tužen«. Spored je vodil domači gosp. župnik S. Vršič ob abstinenci g. kaplana R. Jermana. Ob odprttem grobu se je domači g. župnik v kratkem govru poslovil od pokojnika, orisal je vrline njegovega življenja. Pevci so zapeli »Oj prijatelj glej gomilo«. Rajni naj poživa v miru Preostalem sožalje!

Zrkovec pri Mariboru. V nedeljo dne 17. t. m. smo dopoldne po sv. maši pokopali na pokopališču pri Devici Mariji v Brezju posestnico Ano Lešnik v 81. letu starosti. Pokojna je bila rojena v Luki pri St. Janžu na Dravskem polju. Bila je vzorna gospodinja ter je imela vedno odprte srce za reveže. Mož ji je umrl pred nekaj leti. Pogreb se je vršil pod vodstvom g. dekana Sagaja iz Hoč ob obilni udeležbi in ob spremstvu zrkovske požarne brambe, katere podporačna članica je bila rajna. Naj ji bo zemljica lahka, preostalom naše sožalje!

Fram. Dne 15. t. m. je umrl Moric Črnec, posestnik v Crešnjevcu, star 76 let. Pokojni je bil veren mož, poštenjak, blagega značaja in dolga leta naročnik »Slovenskega gospodarja«. Zadnja leta ga je poleg drugih nesreč posebno potrila nenadna smrt edinega sina Jožeta. Naj v miru počiva!

Slivnica. V Straži pri Teharjih je dne 4. t. m. umrla gospa Marija Klajnsk, posestnica, v starosti 69 let. Pred dve in pol leta ji je umrla hčerka, ki je bila edini otrok, kar jo je silno potrlo in ji pripomoglo v neozdravljivi bolezni do prernega groba. Rajnica je bila skrbna in daleč na okoli znana gospodinja. Bila je vzor slovenskih mater. Njen pogreb se je vršil na dan Svetih Treh kraljev na pokopališče k Sv. Lovrencu. Za njo žaluje zet Kroflič in šest malih vnukov, ki so sedaj zgoljili že drugo mati. Bodo rodna zmljica lahka in mir njeni duši! Preostalem pa naše iskreno sožalje!

Laporje. Na Videžu je dne 24. decembra preminula 82letna Kac Karolina, mati Kac Stefana, kovaškega mojstra istotam. — V Laporški gorici je dne 28. decembra umrl 76letni Ogrinc Pavel, bivši krojač. Naj v miru počivata! Njuna žalujočima rodbinama in sorodnikom naše iskreno sožalje!

Crešnjevc pri Gornji Radgoni. Dne 9. t. m. je po dolgitrajni in mukepoini bolezni mirno v

Tinje na Pohorju. Bogu vdano je tukaj umrl po kratki mučni bolezni dne 29. decembra Kos Ivan v starosti 32 let. Komaj pred enim letom se je poročil, pa je moral zapustiti ženo in 1 otroka. Rajni je bil dober mož, po poklicu trgovec na Tinju, vsikdar zadovoljen s svojim poklicem, prijazen in povsod priljubljen. Rad je hodil v cerkev, saj je bil dober cerkveni pevec. Pred hišo in ob grobu so mu zapeli cerkveni pevci žlostinko pod vodstvom g. organista A. Bizjaka. V prelepih besedah se je od rajnega ob odprttem grobu poslovil domači župnik g. U. Hafner. Njegove besede so izviale žalost in sočutstvovanje ne le pri sorodstvu, ampak tudi pri vseh ostalih, tako da ni ostalo suho nobeno oko. Dragi Ivan, počivaj v miru in večna luč naj Ti sveti! Ostalim naše sožalje!

Sv. Primož na Pohorju. Zadnje leto je bilo v naši mali župniji, ki šteje samo 465 duš, 19 rojstev, 14 smrtnih slučajev, 6 porok. Neizprosna smrt je pobirala zlasti koncem leta. O Božiču ste bili hkratu dve ženski na mrtvaškem odru: Terezija Frank in Jozefa Mrakič, k Novemu letu pa dva moška. Na Novega leta dan smo pokopavali skrbnega kmeta, zvestega farana, Franceta Peruša, brata našega župana g.

Alojzija Peruša. Pobrala ga je po dolgi, mučni bolezni naduha, združena z vodenico. Zvest naročnik »Slovenskega gospodarja« in Mohorjan je tudi dobro gospodaril in zapustil gospodarstvo svoji družini na trdnih temeljih. — Nad vse žalosten pogreb pa je bil drugi dan, ko je veliko število prijateljev z ubogo zapuščeno družino vred jemalo sicer od Franceta Nabernika, mladega in pridnega najemnika velike Pahorške kmetije. Težka pljučnica, združena z vnetjem možganov ga je iztrgala po kratki pa hudi bolezni iz srede njegove družine, žene in sedem odraslih otrok. Dopolnil je komaj 35 let. — Vsem rajnim sveti naj večna luč, živim pa obilo zdravja in božjega blagoslova v Novem letu!

Marija Snežna. Dne 9. januarja je spreveden s sv. zakramenti po kratkem trpljenju mirno v Gospodu zaspal Bauman Matija iz Dražen vrha v starosti 85 let. Ako ravno je zadnja leta težko hodil, smo ga mnogokrat videli pri sv. maši ter pri popoldanski službi božji, kjer je rad prepeval Marijine pesmi. Delo in molitev sta bila njegova najboljša tovariša. Njegovega pogreba 11. t. m. se je udeležilo mnogo sorodnikov, znancev in drugega občinstva od blizu in da-

In vse je bilo iz dragih krovov, a poslej bomo imeli cenejše umetne zobe in sicer: iz jekla, ali prav za prav iz pokromnega niklja. Tak zobi je zoj bodočnosti, čeprav si še počasi utira pot v svet. Že 1. 1920 je nemški zobozdravnik dr. Hauptmaier dobil patent za zobe iz jekla, ki ne zarjavijo. Tvrdka Krupp v Essenu je izdelovala take jeklene zobe in vsak nemški zobozdravnik je bil primoran, da jih je pri tej tvrdki naročil, če je hotel svojim pacientom dati, jekleno zobovje. Polagoma je bilo več takih delavnic, vendar je šlo še zmeraj težavno priti do jeklenih zob, mostičkov ali zaboljiv.

Zdaj je pa dunajski zobni tehnik Hans Tauzinsky iznašel nekaj čudoritega. Iznašel je tako

nika sin! Falot! Babjek! Bodo že druge tudi še dobili. Je že vse na sodniji. «

Gašpar in Anza sta se spogledala.

»Kaj praviš, Gašpar, hm?« je vprašal Anza.

»Kaj pravim? Tako morava na sodnijo, da gospodom poveva, kar veva.«

* * *

Na nizkem griču nad Kaplo je bilo starinsko poslopje, podobno gradu, s sivim stolpom in z zamrženimi okni. To je bila sodnija. Tu se je danes ob nenavadni uri vršila razprava zaradi sinočnje kraje.

Sodnik Melhar je mogočno sedel na svojem velikem stolu, in se naslanjal na okorno, težko hrastovo mizo. Na sebi je imel dolgo, črno sodniško haljo. Na njegovi levi je sedel pisar in je pridno pomakal pero v črnilnik. Na klopi pred mizo so čepeli po vrsti: gospod Frančišek Smolej, župnik šmarski, častitljiv starček z belimi lasmi; mežnar Aleš, mož s košato brado; triindvajsetletna Logarjeva Veronika, ki ji je bil mežnar ujec; hlapec Šimon in kmet Jurček. V kotu pa je stal mladi Lavrinc z zvezanimi rokami in potuhnjeno pobešal pogled.

Sodnik je razpravljal hladno in pusto, kakor da ni beseda o božjem ropu, ampak o kaki vsakdanji kurji tatvini.

»Kako se je ta reč zgodila?« je vprašal suho, ne da bi koga pogledal.

Ker so vsi molčali, je vprašal drugače:

»Kdo je zločin odkril?«

Zdaj se je oglasil mežnar in je jel s svojim glokim glasom pripovedovati:

»Nekaj pred polnočjo, ko je najbolj bliskalo in grmelo, sem šel gor v cerkev zvonit. Sosed Jurček in Mrkačev hlapec Šiman sta bila z menoj, da bi mi pomagala. Nekaj minut nato so prišli gospod fajnošter. V naglici od nas nobeden ni pogledal na oltar. Kmalu za gospodom je prišla naša Veronika. Medtem ko so se gospod oblačili, sem šel sveče prižagat; tedaj je Veronika zavpila: Za božjo voljo! — Marija! Skočila je pred oltar in pokazala na Marijo. V tem so prišli tudi gospod in videli smo vso strahoto: Marija je bila okradena. Tudi nabiralnik je bil razbit in stranske duri odpahnjene. Roparji so se morali že zvečer na koru kje skriti.«

»Nikar kaj česa ne prikrivajte, mežnar! Gotovo ste zvečer pozabili vse zakleniti.« mu je segel sodnik v besedo.

»Ne! Stranske duri so zmeraj zapahnjene in zvečer, ko zvonom večno luč, še pogledam, da je vse zaprto.«

»Kaj je ukradeno? Vse povejte!«

Nato je odgovoril župnik:

»Roparji so vzeli zlato kronico, zlato ogrlico, zlato verižico z dvajsetimi cekini in tenčico, ki je bila s srebrom in zlatom pretkana. Na robih je bilo na vsaki strani po pet zlatnikov.«

Gospodu zaspal občeznani in spoštovani Zemljič Leopold, p. d. Cikral. Mnogo let je bil priden in skrben gospodar na znani domačiji pokojnega naravnega buditelja in pisatelja č. g. Dajnka. Tudi sam je bil skozinsko veren narodnjak, narodnik katoliških časopisov in je tudi svoje otroke vzgojil v strogi katoliško-narodnem duhu. Bil je soustanovnik in večletni odbornik gornjeradgonskega bralnega društva in tudi bivši občinski odbornik. Bil je mož onega starega kova, ki je trpel in delal za pravico našega naroda ob severni meji in to ob rami tudi že pokojnega Janku Belci. Ob obilni udeležbi sorodnikov, znancev in prijateljev smo ga dne 12. t. m. položili na šentpeterskem pokopališču k večnemu počitku, kjer se je še ob odprtrem grobu s primernim nagovorom od pokojnega poslovil njegov nečak Joško Zemljič. Počivaj v božjem miru in naj ti bo zemljica lahka!

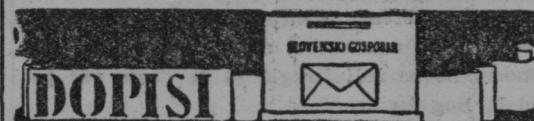
Sv. Kriz pri Ljutomeru. Dne 10. januarja je mirno v Gospodu zaspal, previden s sv. zakramenti, dobri oče, oziroma dedek Tomaž Hofman v Bučečovcih v starosti 72 let. Bil je dolgoleten naročnik »Slovenskega gospodarja«. Pogreba, ki se je vršil 12. januarja, se je udeležilo prav mnogo ljudi, med njimi tudi domače gasilno društvo. Rajni naj počiva v miru! Preostalom sožalje!

Svetinje. 7. I. se je zbrala vsa naša župnija k pogrebu, kakor ga že dolgo ni bilo. Ta dan smo položili v grob g. Aleksandra Hedžet, posestnika iz Žeruvinec, dolgoletnega občinskega odbornika in svetovalca. Z rajnim je vlegel v grob eden tistih naših mož, ki so znali voditi občino v pravcu dobre gospodarske politike. Pogreb, ki ga je vodil salezijanski duhovnik g. J. Kostanjev iz Rakovnika ob asistenci g. p. Lekšana od Vel. Nedelje, je pokazal, kako priljubljen je bil pokojni. »Slovenski gospodar« in »Glasnik našv. Srca Jezusovega« sta mu bila stalna gosta. Slabovo vreme in daljna pot ga nista zadržala doma, da bi ne obiskal svojega Zveličarja. Krščanska društva in roke siromakov niso nikoli zastonj trkale na njegova vrata. Rajni je gospodaril dolgo vrsto let na Hedžetovi domačiji in je bil brat veletrgovca g. Matije Hedžet v Ljubljani, g. Feliksa, ki je trgovec v Veržeju, in g. Franca, davčnega uradnika v Ormožu. Blag mu počok, žalujočim naše sožalje!

Sv. Andraž v Halozah. Izredne smrti je umrla Neža Emeršič iz Skorošnjaka, zbolela je za močno pljučnico. V četrtek zvečer 14. t. m. so jo domači za hip pustili samo v sobi. V očitni zmedenosti je takrat planila iz postelje in skozi vrata zginila v mrzlo noč. Videli so še, kako je zaloputnila vrata. Hiteli so za njo, klicali, iskali, pa zginila je za njo vsaka sled. V petek so jo našli 1,5 pol km proč v gozdu, naslonjeno na

drevje in mrtvo! Bog ji daj mir! — V Gradišču je Gospod življenja poklical 80letnega Antona Topolovec k sebi. Mada vdova s težko zaskrbljeno gleda osem pridnih otrok, ko nima zanje ne kruha in ne oblike. Kdo bi se je usmilil!

Gornjigrad. Kot prvi je v novem letu umrl po dolgem bolehanju 76letni po domače Vodniški oče. Bil je prav pobožen tretjerednik. Bodu mu lahka zemljica!

Prevalje. Hranilnica in posojilnica pri Devici Mariji na Jezeru v Prevaljah je darovala mesto vence na grob svojega dolgoletnega odbornika g. Petra Kordež v Prevaljah znesek 100 Din Dijaškemu semenišču v Mariboru, za kar ji bodo izrečena najiskrenejša zahvala!

Tinje na Pohorju. Stevilke o lanskem letu: 40 rojenih, 15 mrtvih, 8 porok in 2900 sv. obhajil, župnija pa šteje okoli 1200 prebivalcev. Zahajali smo radi v cerkev; fantje in možje so radi pristopali k obhajilni mizi, mnogo celo vsak mesec. Razume se, da dekleta in žene niso zaostale, marveč so hotele prednjačiti.

Šmartno pri Slovenjgradcu. Vedno bolj se množe tatvine, pri katerih izginja vse, kar morejo dolgorstneži doseči. Dne 11. januarja je bil okraden tudi Gašper Franc, kovač v Šmartnem 98. Ko je odšel iz kovačnice k večerji med 8. in 9. uro zvečer, so mu tatovi odnesli iz stanovanja kovček, dve uri, nekaj oblike in odejo. V kovčku je shranil vse svoje listine, kakor: delavsko knjižico svojo in vajenca Mirkota Gašper, dva obrtna lista, dvoje mojsterskih spričeval, domovnico, krstni list, nravnstveno spričevalo in še druge papirje. Prizadet je najbolj radi odnešenih listin ter prosi vsakogar, ki bi teh katero listino kje videl, da mu jo vrne, odnosno sporoči najdbo, za kar ga bo Gašper Franc primerno nagradil.

Jarenina. Dne 23. decembra je priredila naša šola božičnico za siromašne šolske otroke. Pod vodstvom g. učitelja Babnika so otroci najprej tako dobro igrali igro »Peterčkove poslednje

sanje«. Po igri je bilo obdarovanih z obliko, perilom in obutvijo 182 otrok. Vse darove je nabralo, oziroma naprosilo učiteljstvo samo. V Jarenini so dobili kljub velikemu pomanjkanju denarja 2013 Din. V blagu ali denarju pa so za božičnico prispevali še banska uprava in razni zasebniki iz Maribora. Vsem, ki so prispevali za božičnico, posebno še pozdravljaju Jareninskemu učiteljstvu, v imenu obdarovanih otrok in njihovih staršev prisrčni: Bog plačaj!

Sv. Andraž v Slov. goricah. Zavedamo se velikega pomena našega katoliškega tiska in zato z veliko vnemo delamo za njegovo razširitev, hvala Bogu, da z velikim uspehom. Predvsem se bo precej dvignilo število naročnikov »Slovenskega gospodarja«, pa tudi za druge naše dobre liste. Tako je prav! Dober časopis v hiši je znamenje dobrega duha v družini. So pa še družine, ki bi zmogle naročnino za kak dober list in časopis, manjka pa žalibog zavednosti, ali pa je vzrok nerazumevanje časa. Kolikor mogoče, bi naj imela vsaka premožnejša družina vsaj eden dober list.

Devica Marija v Brezju. V nedeljo se je vršila proslava peterih požarnih l-jamb kraljeviča Tomislava, kateri je pokrovitelj jugoslovanskega gasilstva. Gasilci so se udeležili v lepem številu sv. maže, ter so imeli potem sestanek, na katerem se je spomnil župni predsednik tega sčanega dneva. Proslava se je vršila v vzornem redu.

Fram. Na praznik Svetih Treh kraljev se je otvorila v Framu kmetijsko-nadaljevalna šola, ki jo redno obiskuje 30 mož in fantov. Poleg domačega šolskega upravitelja so že prišli predavat tudi okrajni referenti iz Maribora in takrat pride še mnogo več občinstva. Res koristna je tako ustanova našemu kmečkemu ljudstvu,

»Koliko so te reči vredne?«

»Tega ne vem. Vprašati bi bilo treba gospodinjo, ki je vse te dragocenosti lansko leto darovala. Takole bi jih cenil, da so bile kakih osem sto goldinarjev vredne. Sicer pa boste, gospod sodnik sami tudi vedeli.«

»Jaz ne vem nič. Nikoli nisem bil v šmarski cerkvi.«

»Gospoda sodnika v nobeni cerkvi ni videti,« se je predbrznila Veronika.

Sodnik ji ni odgovoril ne z besedico, niti zmenil se ni, ampak je suho nadaljeval:

»In v nabiralniku? Koliko je bilo tam denarja?«

»Tudi tega ni mogoče natanko povedati,« je odvrnil župnik. »Zadnje čase je prišlo v Šmarje kakih tisoč romarjev. Ne bo preveč, če rečemo, da so darovali pet sto krajarjev in pet sto grošev.«

»Kaj se je zgodilo, ko ste tatvino odšli?«

»To ni tatvina, to je božji rop,« se je razvnel mežnar, »ko smo ga odkrili, smo prenehali z zvodenjem proti nevihtni in smo začeli plat zvona biti. Kar koj se je zbral kakih trideset moških, ki so mislili, da kje gori. Ko so izvedeli, kaj se je zgodilo, so preletali pol planine da bi razbojnike prijeli, pa niso nobenega sledu mogli najti. Edino Veronika je srečala enega od njih, ki je poprej, ko je šla v cerkev.«

»Naj sama povelj! Toda na kratko!«

»Mnogo kaj nimam povedati,« je dejalo deklev odločno, »hotela sem v cerkev, da bi bila pri molitvi, in sem stopila na pokopališče. Tedaj je prial tel zadaj okoli cerkve moški, ki je nesel nekaj belega pod pazduhom. Ko se je zabliskalo, sem ga spoznala; bil je Melharjev Lavrinc, gospoda sodnika sin. Zagledal me je in zaklel, potem pa jo udrl navzdol. Že sinoči se je potikal okoli Šmarja in je zgoraj pri studencu sitnaril okoli mene.«

»To ni res,« se je zadrl obtoženi v kotu; »ne verjemite ji, oče!«

»Tu nisem oče, ampak sodnik,« je rekel stari Melhar hladno in mirno.

»Ta ženska se je odnekod pritepla in nihče ne ve kaj prida o njej. Jaz še govoriti nočem z njo,« se je kregal sodnikov sin.

»Kaj si upa ta človek!« je zagrmel mežnar. »Naša Veronika ni nobena ženska in pritepla se od nikoder ni. Njen oče je bil častit mož v Celovcu in njena mati je moja sestra — Bog jima daj dobro, oba sta že rajna! Pred tremi leti sta ji oba umrli, in ker drugih sorodnikov nima, sem jo jaz vzel k sebi, ker sem ji ujec.«

»V vsem Šmarji in v vsej Kapli ni bolj pridnega dekleta kakor je Veronika,« se je oglastil Jurček.

»Vsi jo častijo, ker otroke tako lepo uči,« je dodal še gospod župnik. »Pozna se ji, da je pri uršulinkah v šolo hodila.«

zvani oblikovalec za krome, pripravo, ki omogoča slehernemu zobozdravniku brez vsakršnega truda izdelati jeklene zobe. Zaeno je Tauzinsky iznašel pravilno zlititino, kromov nikelj, ki ni le več ko za dve tretjini cenejši ko zlato ali platina, marveč je tudi trpežnejši in pripravnejši za v usta. Zob iz belega niklja nima le primernejše barve za zobe ko zlato, marveč se sploh ne da uničiti in da je nemogoče pregristi ali obdrgniti. Tak zob je trško zlato ali platina in je lažji. Mimo tega zobovju iz kromovega niklja ne škodujejo nikakršne kemikalne spojine in nikoli ne spremeni spojine in nikoli ne spremeni barve, marveč je vedno čisto in belo. Najvažnejše je pa to, da je cenejše.

(Dalje sledi.)

ki so ga doslej razni naprednjaki vabili le na zabavne prireditve, od katerih se je večina vraca v svoje domove. Iskrena hvala in priznanje pa gre novemu šolskemu upravitelju Tavželju in novemu županu Peteku, ki sta nam pri banski upravi izposlovala tako potrebnou šolo, kakršno bodo prihodnje leto najbrž imela tudi dekleta.

St. Janž na Dravskem polju. Čebelarska podružnica St. Janž na Dravskem polju priredi v nedeljo 24. januarja veselico z igro popoldne ob 4. uri v gostilni Lešnik. Čisti dobiček je namejen nabavi raznih čebelarskih potrebščin.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Dne 11. in 12. decembra se je v Slomškovem domu vršil dobro obiskan kmetijsko-poučni tečaj, prirejen od okrajnega kmetijskega odbora, ki ga je zelo praktično in nazorno vodil kmetijski referent iz Ptuja g. Sustič. O zavarovanju je vmes govoril tudi g. ravnatelj in župan Mihelčič iz Celja. Želimo še več takega!

Sv. Andraž v Halozah. Sosedje od vzhoda so v Repičah obiskali po noči dve kleti. Kolikor so mogli, so si z žlahtno kapljico otvorili želodce in torbe, pa popihali v temo. Vendar jim postaja sredi zime vroče, ker bodo morali radi tega začasno v Ptuj, da si ohladijo razgrete glave. Mi predlagamo, da pridejo vinski kupci še po tisto malo vina, kar ga je še v kleti, da ne bodo imeli tatovi kaj krasti.

Gornjograd. V letu 1936 se je rodilo pri nas 30 otrok, umrlo pa je 22 oseb, 12 jih je bilo starih nad 70 let. Poročenih je bilo 4 pare. Na predovali smo v minulem letu samo za 6 oseb.

Sladka gora. Marsikaj zanimivega smo doživeli lani, letos še ne kaj posebnega, toda starejših novic ne bomo ogrevali, ne veselih in ne žalostnih, ampak z najboljšim upanjem bomo zrli v bodočnost. »Slovenskemu gospodarju« pa bomo še ostali zvesti in sploh katoliškemu časopisu. — Na Novega leta smo slišali, da je bilo v naši župniji, ki šteje 1800 duš, lansko leto rojenih 55 otrok, umrlo jih je skupno 36, najstarejši v 92 letu, poročenih je bilo 11 parov. Sv. obhajil je bilo nad 13.000. — Tudi pri nas so se oglasili kurji prijatelji pred prazniki in se založili z dobro pečenko. Gosi pri tem niso prezrli in radi spremembe so ukradli in kar na licu mesta zaklali tudi dve svinji, da je bil boljši plen. Nismo še mogli izslediti teh prijateljev pečenke, pa upamo, da bo tudi to prišlo na dan. Pri ugodnem vremenu se vidi že polno delavcev v vinogradih, ki že obrezujejo trto in upajo na obilnejši pridelek, kakor je bil lani.

Laški okraj. Letos smo imeli izredno suho zimo, pa tudi hladno je dovolj. Pred 60 leti, to je leta 1877, pa je bilo, kakor pripovedujejo stari ljudje, o tem času izredno mokrotno vreme. Dne 15. januarja leta 1877 se je utrgal na Plešu v bližini Zidanega mosta pri vasi Briše velik Plaz, kateri je zasul nekaj delavskih hiš, v katerih je prebivalo okrog 12 ljudi. Čez par dni pa se je utrgala z visokega hriba še večja plast temelje in kamenja s tako silo, da je vrglo železniški tir z levega na desni breg Savinje. Pa tudi Savinjo je popolnoma zajezilo, tako da je obstala že do šmarješkega mostu. Na pomoč je prišlo vojaštvo, da je odprlo strugo Savinje in popravilo železnico. Kateri pa so bili podpisani, so ostali mrtvi.

Laško. V četrtek dne 7. januarja je imel naš okrajni cestni odbor proračunsko sejo. Davčna podlaga znaša v celiem okraju Din 1,988.206, prejšnje leto pa Din 2,285.893. Stroški so proračunani na Din 1,282.476, od tega prispeva cestni okraj okrog Din 413.000, ostalo pa banovina. Doklade bodo znašale 20% na direktne davke. Večja dela na cestah so predvidena, pred vsem na cesti I. reda Radeče—Celje, kjer se

namerava letos pričeti z delom preložitve ceste pri Sv. Marjeti; ta cesta bi se preložila od šole do prostozračnega kopališča. Delo se bo izvršilo v dveh do treh letih. Cesta bo na ta način veliko lepša, ker odpadejo klanci in ovinki čez vasi Sv. Marjeta in Ogeče. Na cesti Sv. Marjeta—Hrastnik pa je predvidena razširitev ceste na Brnic pri Dolu. Na predlog M. Deželaka je cestni odbor soglasno sklenil, da se ugodi prošnji občine Mariagrdec, da se bivša okrajna cesta Lahomno—Mala breza proglaši v celoti za subvencionirano občinsko cesto, ne pa, kakor se je sedaj izvajalo, samo od Lahomnega do Tevč. Cesta je v celoti dolga blizu 10 km in je bila zadnji čas težko breme za občino. Na seji se je sestavilo tudi novo starešinstvo, in sicer tako: Trop Ignacij, župan v Laškem; inž. Biskupski Vitold, ravnatelj Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah; Klenovšek Jakob, župan v Trbovljah; Deželak Matevž, posestnik v Ložah; in Orožen Martin, posestnik v Turju.

Peter Rešetar rešetari.

Električna politika. Med Zagrebom in Belgradom je bila dosedaj visoka napetost, sedaj se je izpremenila v nizko napetost. Transforamtor se nahaja v notranjem ministrstvu. Prvi kontakt se je izvršil med Srbi in Hrvati na slovenskem terenu. Upati je, da odslej ne bo več kratkega stika. Ko se bo napeljal stalni kabel, bo to pogonska sila, ki bo lahko vso državo razsvetljeval.

Kukovec je zapel. Belgrajci politika je priobčila neke izjave mariborskega šefa slovenskih mačkovcev. To ni bilo všeč drugemu šefu Dobovišku, pa je napisal svojo izjavo. Obe izjavi pa nista bili všeč pravemu šefu Mačku in tako se je godilo, da sta obadvaj šefi dobila ukor od pravega šefa. Meni se pa vse to tako dobro zdi. Kajti sedaj bo Kukovec lahko res sam pravi šef, če bo le imel komu komandirati. Sedaj se bode lahko v celoti posvetil ljudski fronti.

Socijalisti so šli za hlapca. Socijalisti stalno dopovedujejo delavcem, da mora delavec sam imeti svojo politično stranko. Sami pa se tega načela ne držijo. Sedaj so sklenili politično kupčijo z vsemi odpadki iz ranjih strank, kise zbirajo v Ljudski fronti. Ker si ne upaj, prev tega sami povedati, am že jaz to storiti, da ne bodo delavci tega dne debelo gledali, ko bodo se znašli v lepi družbi.

Dogodivščina v prosvetnem svetu. V prosvetnem svetu v Belgradu smo imeli Slovenci Dimnika. Pa je prišlo v debato, da bi se naj Slomškov dan proglašil za vso državo kot šolski praznik. Pa je ravno g. Dimnik bil proti. Nje-

govi razlogi sicer ne držijo. Pravega pa povedal ni, zakaj je proti. Zgodilo se je namreč, da je nekdo v njegovi ljubljeni JNS citiral Slomškovo pesem: »Glejte že sonce zahaja, kmalu za gorbo bo šlo!« Ni čuda, da so Dimnika podrli!

Skriti sestanki. Mene je sklenil obiskati zastopnik slavne JNS, da bi se pogajala in je iskal tak skriven prostor. Dobil me je v hlevu, ko sem ravno čakal, da mi krava povrže. Ni mi bilo ljubo, da me nadleguje, pa sem mu kar rekel: Tu pa kar proč pojdi, če te krava zagleda, bo mislila, da je že povrgla.

Najboljša naloga. Študenti so dobili šolsko nalogo, da naj napišejo, kaj bi najbolj pomagalo do boljših gospodarskih razmer. Dva študenta sta napisala samo eno besedo kot odgovor. Eden je napisal: Mir, drugi je pa napisal: Vojna. G. profesor ni vedel, kaj bi naredil, pa je mene vprašal in sem mu odgovoril: Drugod vojna, pri nas mir! Kdo je dal najboljši odgovor?

Kdo je bil prvi? Mnogi so pisali, da bodo Nemci prvi, ki bodo zmagali na španskem. Dejansko pa so bili le Angleži. Oni imajo že z generalom Franko pogodbo za vse španske rudnike, čeprav te vlade še niti priznali niso. Tega niso sterili zato, da se jih nihče ni bal. Tako so oni prvi!

Varna daljava. Göring je prišel v Rim, da pravi dogodke v Španiji. Med Rimom in Španijo je dovolj velika razlika, da lahko v miru pravičuje, ne da bi ga kanoni motili.

Kanoni a maslo. Nemci pravijo, da imajo rajje kanone kakor maslo. Angleži pravijo, da imajo raje maslo kakor kanone. In tako sedaj diplomati ne vedo rešitve. Če bi mene poklicali, jaz bi jim kar svetoval, da naj dajo speči maslene kanone, pa bo ves svet sit od tega! Toliko gre sedaj denarja za kanone.

Oddaja gozdnih sadik brezplačno iz javnih gozdnih drevesnic.

Že nekaj let sem je v banovinskih proračunih gotova vsota predvidena tudi za brezplačno oddajo g dneh sadik slabše stoječim gozdnim posestnikom iz banovinskih gozdnih drevesnic. Tudi letos je za ta namen nekaj javnih sredstev na razpolago.

Namen tega je, da dobe siromašni ali manj premožni gozdnii posestniki, ki imajo za sajenje primeren svet, gozdne sadike brezplačno. Za brezplačne gozdne sadike naj prosijo samo slabše stoječi posestniki, ki bodo sadike v resnici tudi posadili. Zgodilo se je, da je marsikdo prosil za sadike brez stvarne potrebe, samo zato, ker nič ne stanejo, jih pa ni niti posadil, ali pa tako malomarno, da ni bilo pravega uspeha. Zopet drugi jih je uporabil za živo mejo.

Gojenje gozdnih sadik stane mnogo denarja, zato naj se prosi samo za toliko sadik, kolikor se jih bo lahko na primernem svetu posadilo, da bo uspeh zagotovljen. Brezplačne gozdne sadike naj se uporabi za pogozditev goličav ali redčin, ali za spopolnitve naravnega podmladka v gozdu, ali pa za pogozditev negozdnih tal, kakor slobordnega travnika, pašnika, itd. Še veliko je praznega sveta, ki ne samo, da nič ne donaša, nego je zanj treba še plačevati davek. Zasajen s primernim gozdnim drevjem pa bi takoj predstavljal večjo vrednost in v bodočnosti kaj donašal!

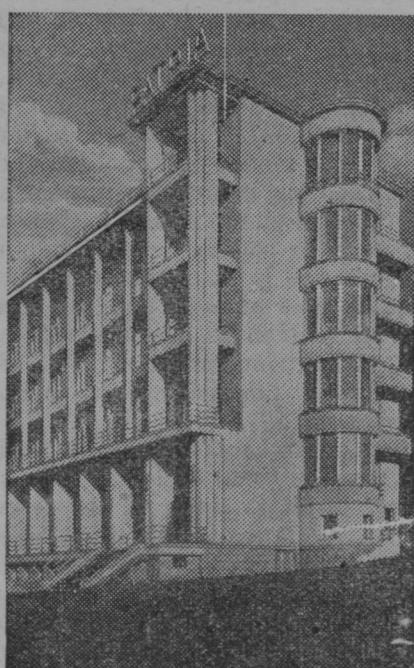
Knjigovodja Tona osuša mokre hlačke malega Pepčeka.

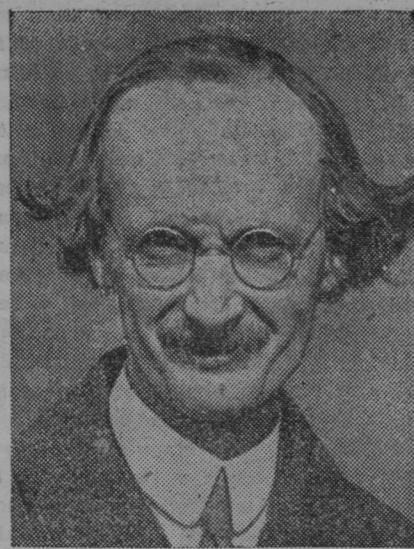
Westminsterska opatijska cerkev v Londonu, v kateri bo kronan angleški kralj Jurij VI.

Admiral Carls, novi poveljnik nemške vojne mornarice.

V poljskem zdravilišču Krynica v zapadnih Karpatih sta se nastanila pred kratkim poročena holandska prestolonaslednica Julijana in princ Bernhard. Visoka gosta bosta gojila smučarski šport.

Profesor Avgust Piccard, ki je znan po svojih dvigih v balonu v izredne zračne višine, še vedno nadaljuje stratosferna (izredno visoka) raziskovanja.

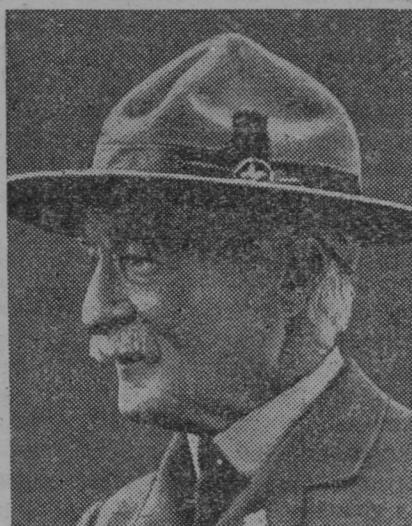
Na Francoskem nastopajo ljudski plešalci na hoduljah

Kralj Farouk, vladar Egipta, na potovanju.

Eric Morris v Melbournu v Avstraliji se je vozil 40 ur v letalu, čeravno je star še le 3 leta in 9 mesecev.

Angleški lord Baden-Powell, predsednik svetovne organizacije stezoslednikov, bo praznoval 22. II. 80letnico.

Najbogatejši mož na svetu. Indijski maharadža (knez) iz Hyderabada je največji bogatin na svetu. Na sliki vidimo kneza, ko zapušča indijski muzej v mestu Kalkuta.

Nekolkovane prošnje za brezplačne gozdne sadike se vlagajo do 10. februarja t. l. pri pristojni občini. V prošnji je navesti: ime in priimek, bivališče, pošto in železniško postajo prosilca. Nadalje premoženske razmere, celotno površino posetva, površino gozda, morebitna obremenjenost (zadolženost) in druge za presojo upravičenosti prošnje važne podatke. Občina prispele prošnje opremi s svojo pripombo, ali je prosilec skrben in upoštevanja vreden gospodar ali ne in jih nato predloži pristojnemu sreskemu načelstvu.

Odpis zemljiškega davka za pogozdena negozdna zemljišča.

Kdor strokovno in uspešno pogozdi negozdna zemljišča, kakor pašnik, slab travnik ali njivo, opuščen vinograd itd. ima pravico na 20 letni odpis zemljiškega davka (zemljarine) na podlagi čl. 11 zakona o neposrečnih davkih iz leta 1928, ki dolga: »Pravica do oprostitve, odnosno olajšave, se pridobi s posebno prošnjo, ki se mora vložiti pri pristojni katastrski upravi, do konca leta, v katerem so nastali pogoji za oprostitev, odnosno olajšavo.«

V prošnji, ki jo je kolekativi s kolekom za 5 Din je navesti: davčno občino, številko parcele, površino pogozdenega zemljišča, vrsto drevja in stroške pogozdovanja.

Zemljišča, ki se pogozde po navodilih ali pod nadzorstvom državnih gozdarjev se oproste za 20 let. Če pa se zasadi gozdro drevje na takih tleh, ki niso prikladna za nobeno drugo kulturo, se sme podaljšati oprostitev od davka do 40 let, kolikor je pač težkoč in stroškov za pogozdovanje.

Ta oprostitev se ne nanaša na primere, če se gozdro drevje zasadi na gozdnem zemljišču, kjer se je gozd posekalo ali izkrčilo.

Poslednje vesti.

Politične novice v drugih državah.

Mussolini namenja važne obiske v inozemstvo. Mussolinija so obiskale v zadnjem času v Rimu razne vodilne politične osebnosti, kakor: pruski ministrski predsednik general-oberst Göring, pred njim regent Madžarske admiral Horthy in pred tem avstrijski kancler dr. Schuschnigg. Radi teh obiskov se vzdržuje v rimskih političnih krogih mnenje, da bo vrnil Mussolini te posete na spomlad. Najprej se bo odpeljal v Berlin, da tamkaj posreduje med Berlinom in Londonom na eni strani in med Berlinom ter Dunajem na drugi strani. Iz Berlina bo nadaljeval politično pot na Dunaj ter v Budimpešto, da poglobi prijateljske odnose med državami, ki so med seboj vezane po rimski pogodbi. Na povratu v Rim bi se naj oglašil tudi v Belgradu. V Rimu prevladuje mnenje, da bi bilo potrebno radi najnovejše prijateljske pogodbe med Jugoslavijo ter Bolgarijo jugoslovansko-italijanske odnose postaviti na novo podlago.

Domače novice.

Dva vlo... V noči na zadnji nedeljo je vdrl neznani storlec v pisarniške prostore in delavnico ključavniciarskega podjetja inžener Unger na Pobreški cesti v Mariboru. Odnesel je železno ročno blagajno, jo razbil v delavnici ter vzel iz nje 831 Din. Na srečo je bil v blagajni samo

drobiž in se je moral vložilec zadovoljiti z imenovanovo svoto, česarne je odpril in prebrskal vse omare. — Drugi vložil je bil izvršen v noči na pondeljek v Mariboru v Urbanovi ulici 22 v stanovanje rodbine Rotman, kjer je stikal tat za denarjem. Slednjič je zadel na mošnjiček s 70 Din in na srebrno uro ter je odnesel omenjeno. Po šestih dneh podlegla opeklina. Poročali smo, kako se je vžgala obleka po plamenu iz peči na 23letni Mariji Kuralt, hčerkki gostilničarja v Studencih, ki je bila zaposlena v trgovini predtiskarie g. Temerl na Slomšekovem trgu. Opečeno so prepeljali v mariborsko bolnišnico, kjer je podlegla groznim mukam zadnjo nedeljo zvečer.

Smrtna -esreča 16letnega dečka. Na gradu Galenhofen nad Smartnem pri Slovenjgradcu je odta, al oskrbnik Lamprecht zamrzljene vodo-vodne cevi. Za to delo se je poslužil železne peči, v kateri je tlelo oglje. Opoldne je postavil pečko v stranišče prvega nadstropja, da bi od topote popustil led v -ločevinastih škatlah za vodo. Lamprecht je zaklenil stranišče in je skril ključ z namenom, da bi nikdo ne mogel priti v nevarnost zastrupljenja s stupenim plinom, ki ga širi tlece oglje. Ravno opoldne se je vrnil iz sole Lamprehtov 10letni sinček in se je podal na stranišče. Ker je bilo zaklenjeno, je iskal tako dolgo, da je našel ključ. Čez kakih 20 minut je sel oče pogledat in je našel fanta v nezavestnem stanju. Deček je že bil vdihal toliko stupenega plina, da mu tudi iz Slovenjgrada potekli zdravnički ni mogel več pomagati, ampak je le ugotovil smrt.

V okolici Ptuja dva požara. Dne 14. t. m. se je pojavil v okolici Ptuja dvakrat rdeči petelin. V Škocvih, občina Rogoznica, je pogorelo do tal obširno gospodarsko poslopje posestniku Mart. Mahoriču. Gasilci so preprečili, da ni šla tudi se hiša. — V Dornavi pod Ptujem je začelo goreti krog polnoči, ko je vse trdo spalo. Zgorelo je sedem gospodarskih poslopij. Domači gasilci so obvarovali pred uničenjem stanovanjske hiše.

Pod vlak. Na postaji Rajhenburg se je vrgel pod brzovlak poštni sluga Josip Šeber iz Sombora in je bil pri priči mrtev. Vzrok obupnega dejanja je neznan.

Prostovoljno v smrt. Na svojem stanovanju v Zgornji Šiški pri Ljubljani si je prerezal žile na levi roki 32letni brezposeln zidarski pomočnik Ludvik Borštar, ki je kmalu izkravvel.

Novice iz drugih držav.

Ekspresni vlak v plamenih. Na Kitajskem na progi Hongkong — Kanton se je zgodila te dni strašna nesreča. Na postaji Shihtan je začel zgodaj zjutraj goreti ekspresni vlak, v katerem je zgorelo več kitajskih potnikov, ali pa so se poškodovali pri skoku iz vagonov. Dosedaj so ugotovili 85 mrtvih in med temi 35 žensk in otrok. Število smrtno ponesrečenih cenijo nad sto.

Prireditve.

Podčetrtek. Naše katoliško izobraževalno društvo se je v resnici potrudilo, da doseže cilj popolnega razmaha. Udejstvuje se v prosvetnem, kakor tudi v političnem življenju. Nekateri fantje so nas pri zadnjem volilnem boju s svojim odločnim nastopom kar presenetili. Fantje, le tako naprej! — Dramatski odsek nam je predil nekaj lepih iger, kakor »Pri kapelici« in »Grobovi«. Na novega leta dan pa koncert, katerega nikakor ne pozabimo in se jim lepo zahvaljujemo za trud, ki so ga imeli, preden so se naučili tako težke in krasne pesmi. Največje zasluge za ogromen aplavz ima bogoslovec naš domaćin g. Prah, ki je celo stvar vodil in izpolnil. Zadnji čas slišimo, da nameravajo prire-

diti za pustno nedeljo igro »Scapino zvijače«. To bo zopet smeha! Vabimo vse bližnje sosede, da se te prireditve udeležite! Brez petja seveda ne bo. Pa še godba bo zraven! Torej na svidenje na pustno nedeljo! Bog živi!

Slovenci v Zagrebu. Novo leto smo začeli z veselo igro, ki so jo Slomšekovi igralci podali v nedeljo 8. januarja popoldne. Igrali so burko »Ce žena hlače nosi«. To je bilo zopet veselga smeha. Dvorana je bila nabito polna, kar se ne zgodi vsak mesec, to je znamenje, da naše igre privabijo vselej več gledalcev. — V nedeljo 10. januarja, popoldne po večernicah, je bilo zanimivo predavanje o prostozidarjih (framasonih). Izkazalo se je, da so ljudje premalo poučeni o teh najbolj zagrizenih sovražnikih katoliške cerkve in njenih vernikov. — Na Antonovo nedeljo 17. januarja je predaval g. dr. Janko Koren o državi. Tudi to predavanje je bilo prav poučno.

— Za zadnjo nedeljo 31. januarja pa nam pravljajo dekleta slovenske Marijine družbe svojo prireditve, ki bo gotovo lepa in dobra, kot so vsi njihovi nastopi. Zato, dekleta, ki pridete v Zagreb, vse v našo Marijino družbo!

Dopisi.

Prevalje. Nesrečna smrt. Pretekli petek zvezcer je peljal težko naložen voz na Breznici 54-letni Matija Zobej, dinar pri posestniku in lesnemu trgovcu Francu Kunc. Vsled nesrečnega padca na zeleneli cesti si je prebil na desni strani lobanje, mu je popolnoma zdobilno prsniki in levo roko na več straneh prelomilo. Komisija, ki je takoj prispevala na lice mesta, je odredila prevoz trupla v mrtvašnico, kjer se je vršil v nedeljo popoldan pogreb. Naj v miru počiva!

Šmarje pri Jelšah. Izmed najavažnejših dogodkov rajnega leta 1936 nam ostane v najlepšem spominu veličasten sprejem našega prevzimenega nadstirja ob priliki njegovega birmskega potovanja po obsežni dekaniji, naše občinske volitve in naporna dela za vodovod v trgu. Sveti Rok pa se še posebej ponaša z obiskom treh najvišjih naših dostenjanstvenikov: g. bana dr. Natlačena po veliki noči, našega g. knezoškofa in g. knezoškofa ljubljanskega dr. Rožmana G. v adventu. Sedanja splošna kriza in denarna stiska pa tudi nam ni prizanašala in nas je posebej občutno vendarila v jeseni, ko nam je sama obrala sadno drevje in požgala vinograde tako, da sedaj težko prenašamo pomanjkanja jabolčnika in vina. — Če pa presojamo krščansko udejstvovanje, lahko rečemo, da je pri blizu 35 tisoč sv. obhajilih in lepih verskih prireditvah zadovoljivo. Poročna knjiga priča o 22 porokah, krstna o 65 novorojenčkih, mrtvaška pa izkazuje 45 pogrebov. Kako bo pa letos? Dozdaj smo imeli tri krste in tri mrliče, med katerimi je tudi v pondeljek pred svojim godom pokopani Marš Fabijan. Porok pa še ni bilo, ampak se nam le še obetajo za prihodnje dni, ko so jih zadnjo nedeljo oklicali šest parov, med njimi tudi Vreškovega Janeza iz Predela in Pezdevškovo Nežiko iz Cerovca.

Sv. Pavel pri Preboldu. Prvo polovico meseca januarja, ko je bila suha zima brez snega, je pri nas smrt neusmiljeno kosila. V 14 dneh je spravila pod rušo kar pet oseb. 3. januarja je pljučnica prekinila zemeljsko življenje 71 let star Mater Frančiški Grenko iz Sv. Lovrenca; 11. t. m. je v Dolnjivasi otrpnilo srce 85 let star Ani Kubenik; 13. januarja je smrt ugrabila 77 let starega pridnega čevljarja Karla Videmšek iz Dolnjevasi; 15. januarja je v Šeščah za vedno zatisnil oči 81 let star prevžitkar M. Oplotnik; 6. januarja je umrl 60 let star Ferdo Lubej. Naj počivajo v miru!

Petancič Davorin:

Svete gore.

Povest.

»Greh sem storil, velik in bogoskrunski. Potem sem jih storil še sto in sto. Manjših in večjih. Kradel sem v cerkvah svete posode, ljudem srečo jemal in jih ubjal. Blodil sem v grehu štiri dolga, neskončno dolga desetletja. Bog je do mene usmiljenje imel, do mene grešnika in me ni pred časom izpreobrnjenja pogubil. Marija mi je milost izprosila in mi naklonila spoznanje božje dobrote. Izpovedal sem se vsega in zadobil po mašniku sveto odvezo. Zdaj hodim in iščem svetih krajev, da bi pokoro, zadosti veliko, grehom primerno in božji dobroti, opravil. Častiti gospod! Novo cerkev zidate, so mi pripovedovali ljudje in sem pogledal. Prekrasen ste postavili Kraljici nebeški dvor. Velikega oltarja pa še ni v njem. Častiti, dovolite, samo besedo recite, da jaz ga postavim! Ne vprašam za denar in plačilo, potrošil bom svoje, potem itak umrjem. Dovolite, častiti, da se pokorim pri vas z delom, molitvijo in postom. Zadoščenje bo vam in tmeni...«

Dekana je prešla sveta groza ob misli:

»Kaj, če se je sam nebeški Gospod poslužil podobe berača in prišel s to čudno ponudbo?!« Vprašal pa je le v skribi:

»Pa znate slikati in kipe svete izrezovati?«

»Prikljal je starec:

»Znam, častiti! Moja domovina je daleč in tam sem se naučil v mladih letih. Slikal sem cerkve in upodabljal svetnike vse do tedaj, ko me je skušnjavec potegnil za sabo, da sem se z grdim namenom prvič dotaknil svete posode.«

Gospod se je čudil še bolj in rastel v zavest, da se izvršujejo božji skepi:

»In tale načrt? Bi znali dati v oltar to podobo in jo navdihniti s svetim duhom?«

»Častiti, dušo bom trgal iz sebe; skesanu dušo in jo položil na oltar, Mariji v dar.«

Dekan se ni več pomisil.

»Naj bo! Poskusili boste.«

Starec se strese, sklone se po roko gospodovo in jo poljubi.

»Taka beseda! Denarja ne rabim nič, prav nič! Da vam ne bom škode delal in izgube.«

Prenočil je v župnišču. Zjutraj, komaj se je dan naredil, pa je že lezel na Goro. Skrbno se je zaklenil v cerkev, pomolil in začel z delom.

POPOTNIK PRIDE ČEZ GORO...

Čudovita so pota božja...

Pomlad se je naredila in odprla delo. Ljudje so garali po poljih in v vinogradih od prvega dneva do trtega mraka. Vmes pa je bilo mnogo veselja in veselega pričakovanja. Cerkev je že stala in se od sonca svetila, da so jo občudovali daleč naokoli, po Hrvaskem in Slovenskem.

Gorskim se je posebno smejava sreča. Lojz in Tončka sta dobila malega Lojzeta. Otročeta so vsi ljubili in ga hoteli pestovati. Tako jih je otrok še bolj povezal skupaj v družino. K njemu so se vrčali trudni od dela in pri njem so se odpočili ob nedeljah.

Mara je sedela na postelji in zibala otroka, drugi pa so bili okoli mize in se zatapljali v pogovore o delu, gruntu in sreči.

»Sreča je le domá,« je menila Mara.

»Pri Bogu je sreča, dom pa grunt sam ne.« Janez se je oprijel Pepine misli.

Lenčka pa je še vedno verjela v Janezovo izpoved:

»Ljubezen je sreča!«

Pavle je bil tiho in kimal v vsem, ko se je Lojze oglasil. Vsi so posluhnili:

»Mi govorimo o sreči, pa govorimo vsak o sebi. Lenčka hiti v zakon, po katerem hrepeni že četrto leto. Zato je ljubezen za njo sreča. Mara je preizkušila tujino in zna ceniti prijetnost doma in njegovo

vrednost. Dom je Mari sreča. Tako bi našel vsak zase nekaj, kar ga osrečuje. Sreča ni samo ena, sto, tisoč jih je. Toliko jih je, kolikor je ljudi, ker vsak človek ima svojo srečo. Samo, da vse to mine: dom in grunt, ljubezen in denar. Človek bi pa rad bil zmeraj srečen. Kolikrat sem si že jaz zaželet kak trenutek, ko sem bil res vesel: O, ko bi trajal ta hip v neskončnost! Pa ni. Raztrgal se je in razvezal v drugega, žalostnega in nesrečnega. Prav je imela Pepa: sreča je pri Bogu. Bog sam je sreča, ker potem hrepenimo vse, po večni sreči, ki je Bog, ker drugo vse mine in izgine v nič.«

Tedaj so se odprala vrata in vstopil je popotnik ...

»Frater Anton!«

Oslonel je pri vratih in stisnil roki v rokave. Obraz je imel shujšan, lične kosti so mu močno izstopale. Oči je pobesil v tla in rahla rdečica mu je planila v lica, kakor da bi ga bilo sram. Meniška halja mu je valovito padala do tal. Ni odprl ust, ni nagovoril nobenega. Vsi so vedeli, kdo je, pa nobeden ni mogel vstati, da bi ga pozdravil. Njegov nenaden prihod je zbegal vse. V duše jih je zbodla misel: »Kaj, če je prišel rušit našo srečo? Kaj bo, če bi vdrla iz njega strast po gruntu...?«

Miha je slonel pri vratih in gledal z veselimi očmi.

»Če bi se razplamtele v hipu te oči in bi odpri usta: Grunt hočem nazaj!...?« so trepetali.

»Se me bojite?« je dahnil njegov otožen glas.

Lojze se je dvignil. Postal je še pri stolu za hip, kakor da bi se boril sam s seboj, potem pa je planil k njemu in ga burno objel:

»Miha! Miha!« Iz glasu je zvenela prošnja, krčevita prošnja: »Pusti nas! Ne razkolji nas zopet!«

Vsi so čutili bolečino v srcu in grenkost v duši. Ponujali so mu roke, se delali vzhičene, pa čakali, kaj bo zahteval.

»Kot popotnik sem prišel pogledat, kako živite. Nič drugega ne bom storil, kakor pogledal bom vas srečne in grunt, reber in Jos, Rozčo in Vzdolec.«

Tedaj so se oddahnili, pa še vedno ni bilo njihovo veselje iskreno. Posebno Tončka je čutila vsak njegov pogled na sebi kot nekaj morečega ...

Miha pa se je smejal. Pogledal je otroku v obraz in oči ... Zasolzil se je. Oči vseh so strmele vanj ... Lojze je trepetal:

»Otrok je moj!«

Miha pa je tako mirno reklo:

»Kake oči ima to dete! Sama sreča je v njih ... Sprešel se je po sobi in gledal podobe. Začudene oči so ga spremajale ... Nobeni ni prišlo na misel, da bi mu postregla.

Cez čas se je okrenil k njim in dejal v otožnem smehu:

»Kako sem že odmrl domu! Misliš sem, bogve, kako mi bo težko se še enkrat odtrgati od doma. Hrepenel pa sem vseeno, da bi ga še videl. Zdaj ga vidim, pa mi je tako prazno tu pri vas. Edino tiste otrokove oči so me zveselile. V njih je nekaj božje sreče...«

Domače je postal sram, da so tako hudo mislili o njem. Hiteli so, da bi mu stregli. On pa je odklonil in jih povabil:

»Samo cerkev bom še pogledal, potem bom pa zopet šel. Lojze, gospodar, greš z mano?« Pa so se dvignili vsi in stopili za njim.

»Ključ je pa zgoraj, ker oltar dela!«

Miha se je spominjal od koraka do koraka do godkov, ki ga niso veselili.

Glavna vrata so bila zaklenjena.

»Pa pojďmo k malim! Tista so gotovo odprta!« je dejal Lojze in stopil naprej.

Tudi mala vrata so bila zaprta. Zaklical je. Nič odgovora. Ko je zavpil na vse grlo, je bilo slišati samo jek v gori in nič drugega. Vzel je leseno bruno, ki je ležalo pri kapelici, in ga postavil k lini nad velikimi vratimi. Vrgel je suknjič raz se, splezal do odprtine in se pritiščal vanjo. V podstrešju so zabolnili njegovi koraki, počasno, težko in zamolklo. Oni zunaj pa v tem trenutku onemeli ...

Kje je zrak najbolj suh?

Ne v puščavi Sahara v Afriki. Ondi je zrak celo vlažen, če vzamemo za merilo tisto suhoto, ki je v električni žarnici. Tu je že vlaga, ki ima eno desettisočinko, odveč. Če je pa v njej za 4 desettisočinke vlage, pa luč že čez nekaj ur ugas, ne. Če bi razdelili kapljico vode na 68.000 električnih žarnic, ne bi nobena več gorela, čeprav bi prišlo tako neznansko malo (68 tisoč del) te kapljice v eno žarnico! Seveda je nemogoče, da bi kako živo bitje — in najmanj človek — moglo živeti v taki suši.

Potopljene ladje se bodo same dvigale

Neki Guillaume je nopravil izum, s katerega pomočjo naj bi se potopljene ladje same dvigale na površje. S tem izumom, o katerem pa ne poročajo nič podrobnejšega, so napravili zanimiv poskus v luki Santa Lucia. Vzeli so neko vrsto kitolovca. Izumitelj je stopil v steklenem potapljaškem zvonu in s svojim izumom na krov te ladje in se dal z njo vred potopiti. Številni strokovnjaki so opazovali stvar z drugih ladij. Po 53 sekundah se je potopljena ladja v njih največje začudenje spet dvignila na površje in izumitelj je bil živ in zdrav na njenem krovu.

Zima, zima... Ostanki

mariborskih tekstilnih tovarn brez napak, pristnobarvni, »Paket Serija A« za moško, žensko, posteljno, namizno perilo in rjuhe; »Paket Serija B« vsebina 15—21 m dobro uporabnih ostankov prvovrstnih touringov, flanel za pijame in barhentov za obleke ter paket »Serija Z« z vsebino 3 m blaga za zimsko suknjo ali ženski plašč, moško obleko ali damski kostum poštne prosto samo Din 121. Dalje novi špecialni paket »Original Kosmos D« z vsebino 19 d—25 m najfinnejših pljama flanel, modnih barhentov za obleke in bluze ter toplega moškega in ženskega spodnjega perila. Ta paket Din 148 vse poštne prosto. Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Naročite, dokle rje še zaloga pri RAZPOSILJALNICI KOSMOS MARIBOR, Dvořakovova cesta št. 1.

Koledar Kmečke zveze bo izšel še v 500 novih izvodih, ker je sedaj pošel, prosimo pa istočasno, da nam tekom enega tedna vrnejo vsi, ki imajo koledar v razprodaji, neprodane izvode. Po 20. januarju ne bomo več sprejemali teh kmečkih koledarjev nazaj. — Tiskarna sv. Cirila.

Cirilova knjigarna v Mariboru pripravlja najnovejše knjige: Wirtz: Paulus im Umbruch der Zeit, broš. Din 57.-. — Weingartner: Kurze Katechismuspredigten, I. Teil: Der Glaube, broš. Din 36.-, II. Teil: Gebete und Gebote, broš. Din 36.-, III. Teil: Gnade und Gnadenmittel, (Sakramente) broš. Din 36.-. — Ude: Ich sehe dich in tausend Bildern, Marienbetrachtungen und Predigten, broš. Din 18.-. — Vorspel: Das Geheimnis der Mutter, Marienpredigten, vez. Din 39.-. — Everhard: Bauschäden im Hause Gottes, die irdischen Gebrechen der Kirche, broš. Din 49.-. — Lippert Peter: Einsam und Gemeinsam, vez. Din 54.60. — Donders: Christusbotschaft, Predigtentwürfe durch das hl. Jahr der Kirche, kart. Din 75.50. — Mauriac: Leben Jesu, kart. Din 39.-. — Adam: Jezus Christus und der Geist unserer Zeit, Din 17.-. — Bares: Im Lichte der Ewigkeit, broš. Din 36.40. — Gmelch: Seelenbrot, Predigten, Ansprachen und Vorträge, broš. Din 41.60.

Cirilova knjigarna v Mariboru nudi naslednja dela: Strniša G.: Harmonikar Binček, broš. Din 20.-. — Golia: Pesmi, vez. Din 40.-. — Mattanovich: Elektrotehnika, II. del, vez. Din 80.-. — Bajič dr. Stojan: Delovno pravo, splošni del, broš. Din 70.-, vez. Din 85.-. — Pircat Zlata: Bibliografija del slovenskih pisateljic do 1. 1935, broš. Din 24.-. — Ličan Aleksander: Spomini iz Sibirije, broš. Din 12.-. — Kuret Niko: Jurij Kozjak, narodna igra, broš. Din 20.-. — Jalen Janez: Lesena peč, norčeva burka v treh dejanjih, broš. Din 16.-. — Kovačič S. M. Simforoza: El. Gemma Galgani, biser Srca Jezusovega, broš. Din 20.-, vez. Din 30.-. — Prijatelj dr. Ivan: Dostoevski in Tolstoj, dva literarno-zgodovinska eseja, vez. Din 66.-. — Ramovš dr. Franc: Kratka zgodovina slovenskega jezika, vez. Din 110.-. — Album crteža na ploči, broš. Din 26.-.

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.-. (Preklici, Poslano, Izjave pa Din 2.- za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.-, do velikosti 50 cm² Din 2.50. — Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.-. — Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.-, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

50 Din dnevno lahko vsak zasluži s prodajanjem novega predmeta. Pošljite znamko za odgovor. P. Batič, Ljubljana. 88

Hlapca, starejšo in zanesljivejšo osebo, ki zna molzti, sprejmem takoj. Murko, Gočova 23, Sv. Lenart v Slov. goricah. 66

Viničarja s 3—4 delovnimi močmi sprejmem. Naslov v upravi lista. 69

Deklo pridno in poštno išče župnišče v Savinjski dolini. 73

Viničar s tremi osebami, kateri je več vsakega dela, priden in delaven, z večletnimi spričevali, se sprejme. Tkalec Anton, Glavni trg 4, Maribor. 63

Hlapca pridnega in poštenega z dolgoletnimi spričevali h konjem sprejmem 1. februarja v službo. Bežjak Janko, posestnik v Negovi pri Gor. Radgoni.

Sprejme se hlapec z večletnimi spričevali, ki zna vsa poljedelska in vinogradniška dela, dober mlekar, osebno se predstaviti. Naslov v upravi lista. 78

Starejša dekla, poštena, za hišna in poljska dela in krmiljenje svinj, sprejme Konrad Kurnig, posestnik, Vitanje. 84

Oženjen cerkovnik in organist dobi službo v Razboru pri Slovenjgradcu. Pogoda se sklene po ustmenem dogovoru. 39

Deklo iščem. Bračko Friderik, Vodole, Št. Peter pri Mariboru. 49

POSESTVA:

Hiša manjša, sredi Maribora, stavbena parcela, gospodarsko poslopje, poceni na prodaj. Pojasnila daje Josip Badoko, Maribor, Betnavska cesta 31. 67

Prodam posestvo 11 oralov, novo zidano poslopje. Cmager Jakob, Rogoznica 5, Sv. Barbara v Slov. goricah. 62

Vinogradno posestvo 5 oralov poceni prodam. Blažič Anton, Kresnica 4, p. Št. Ilj v Slov. goricah. 74

Prodam lepo malo posestvo po najnižji ceni takoj. Jakob Bolko, Ist-monoša, Zg. Poljskava. 80

Posestva, gostilne, hiše prodaja ugodno Posredovalnica Maribor, Slovenska ulica 26. 87

Kupujem

Ia jesenova debla, dolžina od 3 m naprej, premer od 30 cm naprej, dolgo, ravno blago brez grč, samo vagonke pošiljke od nakladalnih postaj. Fridolin Bischof, izvoz lesa, Maribor, Kacijanerjeva ulica 22, telefon: 26—25. 30

Oglasí

v „Slov. gospodarju“
imajo
najboljši uspeh!

Malo posestvo 5 oralov prodam, obstoječe iz hiše in gospodarskim poslopjem, z opeko krito, vse v dobrem stanu, dve njvi, lep sadonosnik, pašnik in gozd. Cena 37.500 Din. Marija Skrbensk, Stranice 97, Konjice. 81

Prodam gostilno, dobrodočo, prostor za trgovino, zraven 4 orale posestva na zelo prometnem kraju blizu cerkve Marija Snežna. Naslov v upravi lista. 79

RAZNO:

Singer šivalni stroj za 480 Din proda mehanik Draksler v Mariboru, Vetrinjska ulica 11. Zaloga novih in rabljenih koles, šivalnih strojev za šivilje, krojače, čevljarije in sedlarje. Povpravia vsakovrstnih strojev in koles, emajliranje, poniklanje in verkromanje po najnižji ceni. Zahtevajte prospekt. 89

Nova Starinarna v Mariboru, Rotovški trg 4, proda jako poceni ostanki barhenta, cajga, belo in rjavo platno, oksfort, svila, delen, čevlje, predpasnike, hlače, oblike, srajce, dve postele, omare, mize, stoli. 90

Leksikon Mayerjev, 20 knjig, v polusnje vezan, 1912, zelo ugodno na prodaj. Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2. 86

Posteljne odeje, močno šivane (domači izdelek), samo z belo vato od 70 Din naprej, zglašniki, tuhne, izgotovljeno posteljno perilo, perje, puh, vata, platno in fladnela po najnižji ceni. A. Stuhec, izdelovanje in specijalna trgovina posteljnih odej. Maribor, Stolna ulica 5. 82

Trpežne moške in ženske čevlje, raznovrstne oblike, ostanki, najceneje v starinarni Julija Novak, Maribor, Krčevina, Aleksandrova 6. 83

Kauče, naslonjače in vse tapetniške izdelke solidno in najceneje pri NOVAKU, Maribor, Vetrinjska 7 in Koroška 8. 75

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ul. 49

telefon 23—58.

Najmodernejše urejen za operacije. Oskrba I. razreda 120 Din, II. razreda 80 Din dnevno. Enotna cena za operacijo (slepica, golše, kile) in oskrba 10 dni 2500 Din, uradniki 2200 Din. Hranilne knjižice se vzamejo v račun. — Vodja specialist za kirurgijo dr. Černič. 51

Ah se hočete svojega revmatizma, protina osvojite?

Trganje in zravnjanje po udih in sklepih, otekli udje, slrivljene roke in noge, trganje, zbranje in štipanje po raznih delih telesa, pa tudi slabost oči so često posledica revmatizma in bolečin v kosteh, katere je treba odpraviti, ker se sicer bolečine še stopnjujejo.

65

Nudim Vam
sredstvo, ki razkraja sečno kislino, po-
sprije izmeno snovi in izločevanje
**domače zdravljenje s
pitjem.**

Sredstvo je umetno pripravljeno strogo
po naravi iz čudovitega zdravilnega
vreča, ki ga je podarila dobra mati
narava.

**Pišite mi takoj in dobili
boste povsem zastonj,
poučno razpravo.**

Poštno zbiralno mesto:

Ernst Pasternack, Berlin S.O.
Michaelkirchplatz Nr. 13, Abt H. 288

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

V lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Podružnica: Celje
nasproti pošte, prej Južnošta-
ferska hranilnica.

27

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice.

Sprejemamo hranične vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranične vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

MALA OZNANILA

RAZNO:

Cepljen trs: laški rizling, muškat silvanec na Goethe 9, traminec, beli burgundec na Goethe 9 in rup. x rip. 3309 prodaja: Straha Joško, trsničar, Blato, p. Konjice. 64

Na prodaj čevljarski holmašin, dobro ohranjen. Šeneker, Radice, p. Gornja Kungota. 70

Trte cepljenke po zmernih cenah, razne domače sorte na brezhibnih podlagah. Zahtevajte cene: »Trnica Kmetijske družbe v Slovenskih Konjicah. 68

Za gostivanje: šopke, vence, svilene trake, rokavice, nogavice in vse pletenine iz lastne pletarne najceneje pri »Luna«, Maribor, Glavn. trg 24. 40

Zaboji v raznih velikostih odprodajamo stalno v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5.

Neveste! Ta mesec prodajam čipke po neverjetno nizkih cenah. Pridite pogledat! Pavla Slugova, Celje, Vodnikova ulica. 14

Philips radio aparati, pisalni stroji na obroke, tudi za hranične knjige, gramofonske plošče, vedno na zalogi. Agentura-Komisija Pichler, Ptuj, Slovenski trg. 21

Prodam prvovrstna sadna drevesa najboljših vrst po 3—4 Din. Pri večjem odvzemenu in takojšnjemu plačilu popust. Knupič Ivan, drevesničar, Sv. Jurij v Slov. gor. 24

Oglejte si izložbe pred nakupom! Blago, katero je stalo 24 Din, se prodaja po 12 Din v Trpinovem bazarju, Maribor, Vetrinjska ulica 15. 41

HRANIČNE KNJIZICE
vseh hraničnic in bank kupimo takoj. Ponudba: Bančno kom. zavod, Maribor. Za odgovor znamk za 3 Din. 1845

Zahvala.

Vsem, ki so nam ob bridki izgubi mojega dragega moža, našega ljubega očeta, brata in starega očeta, gospoda

Boštjana Požauko

izrazili svoje sočutje, ter blagopok spremljali na zadnji poti k večnemu počitku, poklonili vence in cvetje, izrekamo tem potom našo iskreno zahvalo! 71

Maribor, 14. januarja 1937.

Žalujoči ostali.

Preselil se je v nove prostore

ZADRAVEC Jurij

sedaj

Ptuj, Novi trg
(zraven lončarije Maister)

Izdeluje vse vrste dežnikov, kakor tudi vsa popravila po nizki ceni.

Prodaja na malo in veliko.

Španski »vojaški« roman
šaljivega junaka

**DON KIHOT
IZ MANCE**

nam bo pokazal, kaj so Španci čitali v zabavo, ko niso imeli vojske. Roman stane 12 Din broširan in 20 Din vezan. Načrta pa se v

Tiskarni sv. Cirila Maribor-Ptuj.

**Denar naložite najbolje in najvarnejše pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici
v Mariboru**

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranične vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hraničnih vlog Din 53,000.000.—